

Допускаме, че твърдението е вярно при $n = k$.
 $1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2k-1} - \frac{1}{2k} = \frac{1}{k+1} + \frac{1}{k+2} + \dots + \frac{1}{2k}$.

Ще докажем, че твърдението е вярно при $n = k+1$,

$$1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2k-1} - \frac{1}{2k} + \frac{1}{2k+1} - \frac{1}{2k+2} = \frac{1}{k+2} + \dots + \frac{1}{2k} + \frac{1}{2k+1} + \frac{1}{2k+2}.$$

Последователно преобразуваме лявата страна до получаване на дясната като използваме направеното предположение при $n = k$.

$$\begin{aligned} 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2k-1} - \frac{1}{2k} + \frac{1}{2k+1} - \frac{1}{2k+2} &= \frac{1}{k+1} + \frac{1}{k+2} + \dots + \frac{1}{2k} + \frac{1}{2k+1} - \frac{1}{2k+2} = \\ &= \frac{1}{k+2} + \dots + \frac{1}{2k} + \frac{1}{2k+1} + \left(\frac{1}{k+1} - \frac{1}{2k+2} \right) = \frac{1}{k+2} + \dots + \frac{1}{2k} + \frac{1}{2k+1} + \frac{1}{2k+2}. \end{aligned}$$

Следователно твърдението е вярно за всяко $n \in N$.

18. Решение на задачата:

a) От Питагоровата теорема за $\triangle ABC$ следва, че $AC = a\sqrt{2}$, откъдето $AH = \frac{a\sqrt{2}}{2}$.

От $MH \perp (ABCD) \Rightarrow \triangle AHN$ е правоъгълен и следва, че $\frac{MH}{AH} = \cot 30^\circ$, откъдето $MH = \frac{a\sqrt{6}}{2}$.

$$V_{ABCDM} = \frac{1}{3}a^2 \cdot \frac{a\sqrt{6}}{2} = \frac{a^3\sqrt{6}}{6}.$$

б) В $\triangle ACM MA = MC$ и $\angle AMC = 60^\circ$. Следователно $\triangle ACM$ е равностранен. В $\triangle ACM$ построяваме $AN \perp MC$. Нека $AN \cap MH = O$. AN и MH са височини и медиани. Следователно точка O е медицентър на $\triangle ACM$. През т. O построяваме $QP \parallel DB$. От $HC \perp DB$ като диагонали в квадрат $ABCD$ и от това, че HC е ортогонална проекция на MC върху $(ABCD)$ и от теоремата за трите перпендикуляра следва, че $MC \perp DB$. Тогава $MC \perp QP$ ($QP \parallel DB$). Получихме, че MC е перпендикулярна на двете пресичащи се прости AN и QP . Следователно $APNQ$ е търсеното сечение.

в) От $AH \perp DB$ и AH проекция на AO върху $(ABCD)$ следва, че $AO \perp DB$ (теорема за трите перпендикуляра). От $QP \parallel DB$ получаваме, че $AO \perp QP$. Следователно $APNQ$ е четириъгълник с перпендикулярни диагонали.

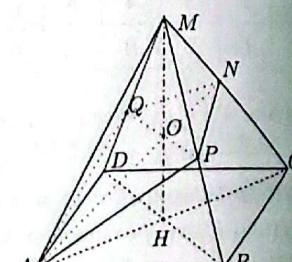
$$\text{Тогава } S_{APNQ} = \frac{1}{2}AN \cdot QP.$$

От $\triangle ACM$ равностранен с височини AN и $MH \Rightarrow AN = MH = \frac{a\sqrt{6}}{2}$ (om a).

Точка O е медицентър в $\triangle ACM \Rightarrow \frac{MO}{MH} = \frac{2}{3}$.

Тогава в $\triangle DBM \frac{QP}{DB} = \frac{MO}{MH} = \frac{2}{3}$ ($QP \parallel DB$). Следователно $QP = \frac{2}{3}DB = \frac{2}{3}a\sqrt{2}$ и

$$S_{APNQ} = \frac{1}{2}AN \cdot QP = \frac{1}{2} \cdot \frac{a\sqrt{6}}{2} \cdot \frac{2}{3}a\sqrt{2} = \frac{a^2\sqrt{3}}{3}.$$

Изпитен вариант №5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	В	А	В	Б	Б	Г	А	А	В	В	А	А	Г	Г

16. Решение на задачата:

а) $AB : 4x + y - 14 = 0$, а средата на отсечката AB е точката $M(3; 2)$. Уравнението на симетралата на AB е $x - 4y + 5 = 0$.

б) Намираме уравнението на симетралата и на страната.

Уравнението на BC е $x - y + 4 = 0$, средата $K(1; 5)$, симетралата: $x + y - 6 = 0$.

Пресечната точка на двете симетрали получаваме от решението на системата

$$\begin{cases} x + y - 6 = 0 \\ x - 4y + 5 = 0 \end{cases} \Rightarrow O(3, 8; 2, 2).$$

Намираме радиуса $AO = R = \sqrt{(4-3,8)^2 + (-2-2,2)^2} = \sqrt{17,68}$ и получаваме уравнението на окръжността: $(x-3,8)^2 + (y-2,2)^2 = 17,68$.

в) Правата на Ойлер минава през медицентъра и центъра на описаната окръжност. Координатите на медицентъра са $G\left(2; \frac{8}{3}\right)$ и търсеното уравнение е $7x + 27y - 86 = 0$.

17. Решение на задачата:

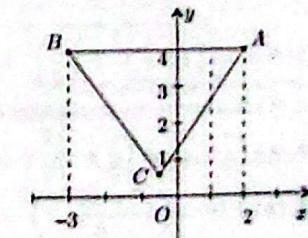
Координатите на пресечните точки намираме след решаване на уравненията

$$2^x = 4 \Leftrightarrow x = 2, A(2; 4), 2^{-x-1} = 4 \Leftrightarrow x = -3, B(-3; 4)$$

$$\text{и } 2^x = 2^{-x-1} \Rightarrow x = -0,5, C\left(-0,5; \frac{\sqrt{2}}{2}\right).$$

$$\text{Лицето на } \triangle ABC \text{ е } S = \frac{AB \cdot |4 - y_C|}{2} =$$

$$= \frac{| -3 - 2 | \cdot \left| 4 - \frac{\sqrt{2}}{2} \right|}{2} = \frac{40 - 5\sqrt{2}}{4} \text{ кв. м. ед.}$$

18. Решение на задачата:

а) Намираме първата производна на дадената функция $f'(x) = 16x^3 - 3x^2 + 10x$ и използвайки формулата за уравнение на допирателна в точка, получиваме уравнението на допирателната за $x = -0,5$. Получаваме $f'(-0,5) = -2 - 0,75 - 5 = -7,75$. Уравнението на допирателната в точка $\left(-\frac{1}{2}; -\frac{43}{8}\right)$ е $y = -7,75x - 9,25$.

б) решаваме неравенството $f'(x) = 16x^3 - 3x^2 + 10x > 0 \Leftrightarrow x(16x^2 - 3x + 10) > 0$ и получаваме, че функцията расте за $x \in (0; +\infty)$ и намалява за $x \in (-\infty, 0)$. Намираме втората производна $f''(x) = 48x^2 - 6x + 10$. Детерминантата е отрицателна, следователно функцията няма инфлексии точки, тъй като $f''(x) \neq 0, \forall x$.

Изпитен вариант №6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	В	Б	Г	Б	А	А	В	В	А	В	Г	Б	Г	В

1. (Г) $AB = \sqrt{(3 - (-2))^2 + (-5 - 7)^2} = \sqrt{25 + 144} = \sqrt{169} = 13 \text{ см.}$

2. (В) Уравнението $\frac{x^2}{6^2} + \frac{y^2}{3^2} = 1$ е канонично на елипса.

3. (Б) Нека MN е ос-отсечката на правите AD_1 и BA_1 . Избира се векторна база $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$, $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$, $\overrightarrow{AA_1} = \vec{c}$. За нея $\vec{a}^2 = \vec{b}^2 = \vec{c}^2 = 9$ и $\vec{a} \cdot \vec{b} = \vec{a} \cdot \vec{c} = \vec{b} \cdot \vec{c} = 0$, $\overrightarrow{AD_1} = \vec{b} + \vec{c}$, $\overrightarrow{BA_1} = -\vec{a} + \vec{c}$, $\overrightarrow{AM} = m\overrightarrow{AD_1} = m(\vec{b} + \vec{c})$, $\overrightarrow{BN} = n\overrightarrow{BA_1} = n(-\vec{a} + \vec{c})$, $\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BN} = -m(\vec{b} + \vec{c}) + \vec{a} + n(-\vec{a} + \vec{c}) = (1 - n)\vec{a} - m\vec{b} + (n - m)\vec{c}$.

Тъй като $MN \perp AD_1$ и $MN \perp BA_1$

$$\Rightarrow \begin{cases} -9m + 9(n - m) = 0 \\ -9(1 - n) + 9(n - m) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} n = 2m \\ 2n - m = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = \frac{1}{3} \\ n = \frac{2}{3} \end{cases}.$$

$$MN = 3\sqrt{\left(1 - \frac{2}{3}\right)^2 + \left(\frac{1}{3}\right)^2 + \left(\frac{2}{3} - \frac{1}{3}\right)^2} = 3\sqrt{3 \cdot \frac{1}{3^2}} = \frac{3}{\sqrt{3}} = \sqrt{3} \text{ см.}$$

4. (Г) Декартовото уравнение на права има вида $y = kx + n$.

5. (Б) $\left(\frac{x}{2} - 3\right)^2 + \left(\frac{y}{2} + 2\right)^2 = 1 \Rightarrow (x - 6)^2 + (y + 4)^2 = 2^2$.

6. (А) $f''(x) = \left(\frac{x^2 - \sin^2 x}{4}\right)'' = \left(\frac{2x - 2\sin x \cos x}{4}\right)' = \left(\frac{x - \sin x \cos x}{4}\right)' = \frac{1 - \cos^2 x + \sin^2 x}{2} = \sin^2(x)$.

7. (А) $y' = 6x^2 - 18x + 30 = 6(x^2 - 3x + 5) > 0 \Rightarrow$ функцията няма локални екстремуми.

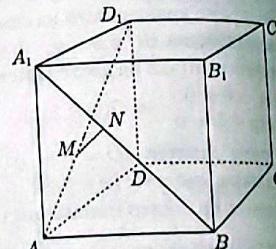
8. (В) Дефиниционната област е $(-\infty; 0) \cup (0, +\infty)$. Тъй като $y' = 1 - \frac{1}{x^2}$, то функцията е намаляваща за $x \in (-1; 0) \cup (0; 1)$.

9. (В) Дефиниционната област е $(-\infty; -1) \cup (-1, 1) \cup (1, \infty)$.

$$y'' = \left(\frac{x^2 + 1}{x^2 - 1}\right)'' = \left(\frac{2x(x^2 - 1) - 2x(x^2 + 1)}{(x^2 - 1)^2}\right)' = \left(\frac{-4x}{(x^2 - 1)^2}\right)' = \frac{-4(x^2 - 1)^2 + 8x(x^2 - 1)2x}{(x^2 - 1)^4} = \frac{-4x^2 + 4 + 16x^2}{(x^2 - 1)^3} = \frac{4(3x^2 + 1)}{(x^2 - 1)^3} > 0 \text{ за } |x| > 1.$$

10. (А) $x^2 - 2x + 1 = 2x - 3 \Leftrightarrow x^2 - 4x + 4 = 0 \Leftrightarrow x_{1,2} = 2$.

11. (Б) $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x - 4}{x - 5} = 1$.

12. (Г) $\binom{9}{7} \cdot (-2)^2 = \frac{9!}{7!2!} \cdot 4 = 9 \cdot 8 \cdot 2 = 144$.

13. (Б) $x^4 + x^2 + 6x - 8 = 0$, $x^4 - 1 + x^2 - 1 + 6x - 6 = 0$, $(x^2 - 1)(x^2 + 1) + (x^2 - 1) + 6(x - 1) = 0$, $(x^2 - 1)(x^2 + 2) + 6(x - 1) = 0$, $(x - 1)(x + 1)(x^2 + 2) + 6(x - 1) = 0$, $(x - 1)(x^3 + x^2 + 2x + 8) = 0$, $(x - 1)(x + 2)(x^2 - 2x + 4) + x(x + 2) = 0$, $(x - 1)(x + 2)(x^2 - 3x + 4) = 0$.

14. (Г) $a_n = \begin{cases} 0, & \text{за } n = 2k \\ -2, & \text{за } n = 2k + 1 \end{cases}$

15. (Б) $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{2}{n}\right)^n = e^2$.

16. Решение на задачата:

Уравнението $6x^5 - 11x^4 - 11x + 6 = 0$ е симетрично от нечетна степен. Следователно има корен $x_1 = -1$. Делим чрез схемата на Хорнер дадения полином на $(x + 1)$ и получаваме разлагането:

$$(x + 1)(6x^4 - 17x^3 + 17x^2 - 17x + 6) = 0 \Leftrightarrow x + 1 = 0, x_1 = -1 \text{ или } 6x^4 - 17x^3 + 17x^2 - 17x + 6 = 0.$$

Очевидно $x \neq 0$ като разделим второто уравнение на x^2 , получаваме

$$6x^2 - 17x + 17 - 17\frac{1}{x} + 6\frac{1}{x^2} = 0 \Leftrightarrow 6\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) - 17\left(x + \frac{1}{x}\right) + 17 = 0 \quad (1).$$

Полагаме $y = x + \frac{1}{x}$ и от $y^2 = \left(x + \frac{1}{x}\right)^2$ изразяваме $x^2 + \frac{1}{x^2} = y^2 - 2$.

След заместване от уравнение (1) получаваме уравнението $6(y^2 - 2) - 17y + 17 = 0 \Leftrightarrow 6y^2 - 17y + 5 = 0 \Leftrightarrow y_1 = \frac{1}{3}$ и $y_2 = \frac{5}{2}$.

1) Ако $x + \frac{1}{x} = \frac{1}{3}$, получаваме квадратно уравнение $3x^2 - x + 3 = 0$, което няма решения ($D < 0$).

2) Ако $x + \frac{1}{x} = \frac{5}{2}$, получаваме квадратно уравнение $2x^2 - 5x + 2 = 0$, което има решения $x_2 = 2$ и $x_3 = \frac{1}{2}$.

Решението на уравнението са $x_1 = -1$, $x_2 = 2$ и $x_3 = \frac{1}{2}$.

17. Решение на задачата:

Производните на функциите $f(x) = 3x^2 - 4x + 1$ и $g(x) = x^3 - x + 1$ са съответно $f'(x) = 6x - 4$ и $g'(x) = 3x^2 - 1$.

Съответните допирателни към точки от графиките на функциите $f(x)$ и $g(x)$ ще са успоредни, ако югловите им коефициенти са равни. От условието точките да имат равни абсции следва, че трябва $f'(x) = g'(x)$, т.e. $6x - 4 = 3x^2 - 1$. След преобразуване и опростяване на последното уравнение достигаме до $(x - 1)^2 = 0$, т.e. $x = 1$.

Следователно търсените точки съществуват и координатите им са съответно $(1; 0)$ и $(1; 1)$.

18. Решение на задачата:

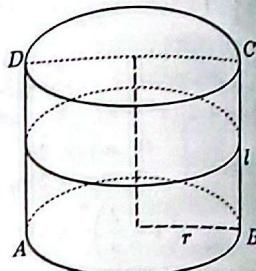
Нека цилиндрът да има радиус r и образуваща l . Лицето на успоредното му сечение е равно на лицето на основата $B = \pi r^2$, а лицето на осното сечение е $S_{ABCD} = 2rl$.

$$\text{Следователно } \frac{B}{S_{ABCD}} = \frac{\pi r^2}{2rl} = \frac{\pi r}{2l} = \frac{1}{2} \text{ и } l = \pi r.$$

За отношението на лицето на околната повърхнина към лицето на пълната повърхнина на цилиндъра получаваме

$$\frac{S_1}{S_2} = \frac{2\pi rl}{2\pi r(l+r)} = \frac{l}{l+r} = \frac{\pi r}{\pi r+r} = \frac{\pi r}{(\pi+1)r} = \frac{\pi}{\pi+1}.$$

Изпитен вариант №7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	A	B	B	G	B	B	V	G	B	G	B	A	A	V

1. (А) Използвайте формулата $\cos \varphi = \frac{x_d \cdot x_b + y_d \cdot y_b}{|\vec{d}| \cdot |\vec{b}|}$.

2. (А) Разстоянието от точка $C(x_c; y_c)$ до прива с уравнение: $ax + by + c = 0$ е

$$d = CH = \frac{|ax_c + by_c + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}.$$

6. (В) Използвайте, че коефициентът на $k+1$ -ият член в развитието на $(a+b)^n$ е $C_n^k a^{n-k} b^k$ и степента на x е 0.

9. (Г) Тъгловият коефициент на допирателната в точка $M(x_M; y_M)$ е $k = \operatorname{tg} \alpha = f'(x_M)$.

12. (Б) Използвайте твърдението, че три точки, които не лежат на една прива, определят единствена равнина.

13. (А) Функцията $y = \frac{2 + \sin x}{5} = \frac{2}{5} + \frac{1}{5} \sin x$ има най-малка стойност, когато $\sin x$ приема най-малката стойност в интервала $\left(-\frac{\pi}{3}; \frac{2\pi}{3}\right]$.

14. (А) Използвайте уравнението на окръжност: $(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$, където (a, b) са координатите на центъра.

16. Решение на задачата:

$$y = x^2 - |x - 1| \Leftrightarrow y = \begin{cases} y_1 = x^2 - x + 1, & x \geq 1 \Rightarrow y'_1 = 2x - 1, \quad y'_1 > 0 \text{ за } x > \frac{1}{2} \\ & \Rightarrow y_1 \text{ е растяща за } x > \frac{1}{2}, \text{ но } x > 1. \\ y_2 = x^2 + x - 1, & x < 1 \Rightarrow y'_2 = 2x + 1, \quad y'_2 > 0 \text{ за } x > -\frac{1}{2}, \text{ но } x < 1. \end{cases}$$

Следователно y_1 расте за $x \in [1; +\infty)$ и y_2 расте за $x \in \left(-\frac{1}{2}; 1\right)$, откъдето

функцията y расте при $x \in \left(-\frac{1}{2}; +\infty\right)$.

17. Решение на задачата:

От $f'(x) = x^2 - 4px + 3p^2$ и $f'(2) = 4 - 8p + 3p^2$, $f''(x) = 2x - 4p$ и $f''(1) = 2 - 4p$ и от даденото неравенство получаваме $p^2 - 4p - 5 \leq 0 \Leftrightarrow p \in [-1; 5]$.

За $p = -1$ определяме $f(x) = \frac{1}{3}x^3 + 2x^2 + 3x - 2$, $f'(x) = x^2 + 4x + 3$.

$$f_{\max}(-3) = -2 \text{ и } f_{\min}(-1) = -3\frac{1}{3}.$$

За начертаване на графиката използвайте и точките $(0, -2)$, $\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{24}\right)$.

18. Решение на задачата:

$$\therefore a_1, a_1 q, a_1 q^2, \dots \text{ и } a_1^2, a_1^2 q^2, a_1^4 q^4, \dots$$

$$\text{Тогава } \begin{cases} a_1 q = 6 \\ 8 \cdot \frac{a_1}{1-q} = \frac{a_1^2}{1-q^2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = \frac{6}{q}, \quad q \neq 0, |q| < 1 \\ 8 = \frac{a_1}{1+q} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 12 \\ q = \frac{1}{2} \end{cases} \cup \begin{cases} a_1 = -4 \\ q = -\frac{3}{2} \end{cases},$$

но $q = -\frac{3}{2}$ има $|q| > 1$ и не е решение.

Изпитен вариант №8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	Б	Г	А	Б	В	А	Г	А	А	А	Б	Б	В	А

4. (А) Използвайте уравнението на прива през две точки $A(x_1; y_1)$ и $B(x_2; y_2)$:

$$\frac{x - x_1}{x_2 - x_1} = \frac{y - y_1}{y_2 - y_1}.$$

6. (В) Използвайте, че $(k+1)$ -ият член в развитието на $(a+b)^n$ има вида $C_n^k a^{n-k} b^k$.

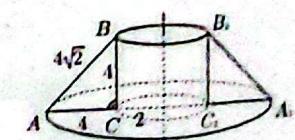
7. (А) Разширете израза с $\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x^2 - 1}$.

10. (А) Пресметнете границите на функцията при $x \rightarrow \pm\infty$.

11. (А) Използвайте, че тъгловите коефициенти на успоредните приви са равни.

12. (Б) Определете координатите на средата на отсечката AB и дължината ѝ. Използвайте уравнение на окръжност по дадени радиус и координати на центъра.

13. (Б) Най-голямата стойност на функцията $y = \frac{2}{1 + \cos x}$ за $x \in \left[-\frac{\pi}{4}; \frac{\pi}{4}\right]$ се получава за най-малката стойност на $\cos x$ в този интервал.

$$14. (Б) S_1 = S_{\text{пресечен конус}} + S_{\text{цилиндр}} + S_{\text{окръжен венец}}$$

16. Решение на задачата:

$$y = x^3 + \frac{3}{2}x^2 - 6x - 1 \quad 1) D_x : x \in R.$$

$$2) \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(x^3 + \frac{3}{2}x^2 - 6x - 1 \right) = \pm\infty \text{ няма асимптоти.}$$

$$3) y' = 3x^2 + 3x - 6 = 0 \quad x_{1,2} = -2; 1.$$

$$\begin{aligned} 3x^2 + 3x - 6 > 0 & \text{за } x \in (-\infty; -2) \cup (1; +\infty) \Rightarrow y \nearrow \\ 3x^2 + 3x - 6 < 0 & \text{за } x \in (-2; 1) \Rightarrow y \searrow \end{aligned}$$

$x = -2$ – точка на локален максимум;
 $x = 1$ – точка на локален минимум;

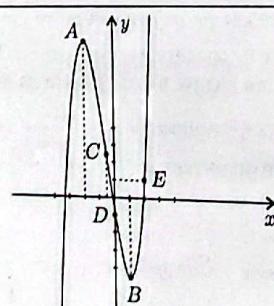
$f(-2) = -8 + 6 + 12 - 1 = 9 \Rightarrow$ т. $A(-2; 9) \in \Gamma_y$ е точка на локален максимум.

$f(1) = 1 + \frac{3}{2} - 6 - 1 = -\frac{9}{2} \Rightarrow$ т. $B\left(1; -\frac{9}{2}\right) \in \Gamma_y$ е точка на локален минимум.

4) $y'' = 6x + 3 = 0$ за $x = -\frac{1}{2}$, за $x \in (-\infty; -\frac{1}{2})$, $y'' < 0 \Rightarrow y$ е вдлъбната;
 за $x \in (-\frac{1}{2}; +\infty)$ $y'' > 0 \Rightarrow y$ е изпъкнала, т. $C\left(-\frac{1}{2}; \frac{9}{4}\right)$ е инфлексна точка.

$\Gamma_y \cap Oy \rightarrow = D(0; -1); E(2; 1)$

	A	C	D	B	E								
x	$-\infty$	-2	$-\frac{1}{2}$	0	1	2	$+\infty$						
y	$-\infty$	\nearrow	9	\searrow	$\frac{9}{4}$	\searrow	-1	\searrow	$-\frac{9}{2}$	\nearrow	1	\nearrow	$+\infty$
y'	+	+	0	-	-	-	-	-	0	+	+	+	+
y''	-	-	-	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+

17. Решение на задачата:

Нека R – радиус, H – височина на конуса.

Основното сечение на конуса пресича сферата в нейна голяма окръжност $\Rightarrow k(O_1; r)$ и CO е височина в $\triangle ABC \Rightarrow \angle AO_1C = \alpha$

$\triangle AOO_1: \quad \angle AOO_1 = 90^\circ$.

$\angle AO_1O = 180^\circ - \alpha$ (съседен на $\angle AO_1C$),
 $OO_1 = r$.

$\Rightarrow AO = OO_1 \cdot \operatorname{tg} \angle AO_1O \Rightarrow AO = r \cdot \operatorname{tg}(180^\circ - \alpha) = -r \cdot \operatorname{tg} \alpha$.

$$\begin{aligned} AO = R = -r \operatorname{tg} \alpha \\ R > 0 \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} -r \operatorname{tg} \alpha > 0 \\ r > 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \alpha > 90^\circ \\ \alpha < 180^\circ \end{cases} \Rightarrow \alpha \in (90^\circ; 180^\circ).$$

$$\angle O_1AO = 90^\circ - \angle AO_1O = 90^\circ - (180^\circ - \alpha) = \alpha - 90^\circ.$$

O_1 е център на вписаната в $\triangle ABC$ окръжност $\Rightarrow AO_1 = l_{\triangle BAC} \Rightarrow \angle BAC = 2 \angle O_1AO = 2(\alpha - 90^\circ) = 2\alpha - 180^\circ$.

Разглеждаме $\triangle AOC: \quad \begin{cases} \angle AOC = 90^\circ \\ \angle OAC = 2\alpha - 180^\circ \end{cases} \Rightarrow \angle ACO = 90^\circ - \angle OAC$.

$$\begin{cases} \angle ACO = 90^\circ - (2\alpha - 180^\circ) = 270^\circ - 2\alpha \\ \angle ACO < 90^\circ \end{cases} \Rightarrow 0^\circ < 270^\circ - 2\alpha < 90^\circ \Rightarrow 90^\circ < \alpha < 135^\circ.$$

$$CO = AO \cdot \operatorname{tg} \angle OAC = R \cdot \operatorname{tg}(2\alpha - 180^\circ) = -r \cdot \operatorname{tg} \alpha \cdot (-\operatorname{tg}(180^\circ - 2\alpha)).$$

$$H = CO = r \cdot \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{tg}(180^\circ - 2\alpha) = -r \cdot \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{tg} 2\alpha.$$

$$\begin{aligned} V &= \frac{1}{3}B \cdot H = \frac{1}{3}\pi \cdot R^2 \cdot H = \frac{1}{3}\pi(-r \cdot \operatorname{tg} \alpha)^2 \cdot (-r \cdot \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{tg} 2\alpha) = \\ &= \frac{1}{3}\pi \cdot r^2 \cdot \operatorname{tg}^2 \alpha \cdot (-r \cdot \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{tg} 2\alpha) = -\frac{1}{3}\pi \cdot r^2 \cdot \operatorname{tg}^2 \alpha \cdot \operatorname{tg} 2\alpha \quad \text{за } \alpha \in (90^\circ; 135^\circ). \end{aligned}$$

18. Решение на задачата:

Ако топката се пусне от височина a_1 м, след първия отскок тя ще достигне височина

$$a_2 = 80\% a_1 = \frac{4}{5}a_1 \text{ м. След втория отскок ще достигне височина } a_3, \text{ където}$$

$$a_3 = 80\% \frac{4}{5}a_1 = \left(\frac{4}{5}\right)^2 a_1 = \frac{16}{25}a_1 \text{ м и т.н.}$$

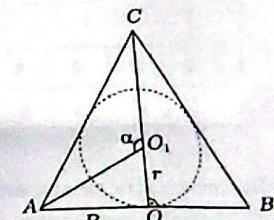
\Rightarrow Височините, до които топката достига след всеки отскок, образуват геометрична прогресия $\therefore a_1, q = \frac{4}{5}$.

$$\begin{aligned} \text{a) Височината след третия отскок е } \frac{a_4 = a_1 q^3}{a_1 = 50} \Rightarrow a_4 = 50 \cdot \left(\frac{4}{5}\right)^3 = 2 \cdot 5^2 \cdot \frac{4^3}{5^3} = \frac{2 \cdot (2^2)^3}{5}, \\ a_4 = \frac{2^7}{5} = \frac{128}{5}. \end{aligned}$$

След третия отскок топката достига височина $\frac{128}{5}$ м = 25,6 м.

б) Височината след четвъртия отскок е не по-малка от 4 м $\Rightarrow a_5 = a_1 q^4 \geq 4$,

$$a \cdot q^4 \geq 4 \Rightarrow a \cdot \left(\frac{4}{5}\right)^4 \geq 4 \Rightarrow a \geq \frac{4 \cdot 5^4}{4^4}, a \geq \frac{5^4}{4^3}, a \geq \frac{625}{64} \approx 9,77 \text{ м.}$$

Изпитен вариант №9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Б	В	А	В	Г	Б	Г	Б	В	А	Г	Г	Г	А

2. (Б) Използвайте, че ъгловите кофициенти на успоредните прости са равни.
 3. (В) Ако всички две равнини се пресичат в различни прости, то броят на пристите е C_{10}^2 . По условие четири от равнините се пресичат в една праща, вместо C_4^2 , а две от равнините не се пресичат. Следователно броят на пристите е $C_{10}^2 - C_4^2 - 1$.
 4. (А) Приложете теоремата на Безу и пресметнете чрез схемата на Хорнер.
 5. (В) Използвайте, че $(k+1)$ -ият член в развитието на $(a+b)^n$ има вида $C_n^k a^{n-k} b^k$.
 8. (Г) Ъгловият кофициент на допирателната към графиката на функцията $f(x)$ в точка $M(x_0, y_0)$ е равен на $f'(x_0)$.
 10. (В) Използвайте втората производна на функцията $S(t)$.
 11. (А) Най-малката стойност на функцията $y = \frac{3 - \sin x}{2}$ за $x \in \left[-\frac{\pi}{6}; \frac{\pi}{3}\right]$ се получава за най-голямата стойност на $\sin x$ в този интервал.
 12. (Г) Фокусите са $F_1(-c; 0)$ и $F_2(c; 0)$, където $c^2 = a^2 - b^2$.
 13. (Г) Диагоналното сечение на пирамидата е равнобедрен триъгълник, вписан в голяма окръжност на сферата.
 15. Упътване: Сечението на сферите е окръжност, която лежи в равнина, перпендикулярна на централата им.

16. Решение на задачата:

$$y = \frac{x+2}{x-3}, D: x \in (-\infty; 3) \cup (3; +\infty),$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x+2}{x-3} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x\left(1 + \frac{2}{x}\right)}{x\left(1 - \frac{3}{x}\right)} = 1.$$

Следователно функцията има хоризонтална асимптота $y = 1$.

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{x+2}{x-3} = -\infty \text{ и } \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x+2}{x-3} = +\infty.$$

$x < 3$ $x > 3$

Следователно функцията има вертикална асимптота $x = 3$.

От $y' = \frac{-5}{(x-3)^2} < 0$ следва, че функцията е намаляваща във всеки от дефиниционните интервали.

От $y'' = \frac{10}{(x-3)^3}$ следва, че при $x > 3, y'' > 0$ и функцията е изпъкнала, а при $x < 3, y'' < 0$ и функцията е вдлъбната.

При начертаване на графиката на функцията ще използваме и точките, в които тя пресича координатните оси, т.е. $(0; -\frac{2}{3})$ и $(-2; 0)$. За по-голяма точност определяме и т. $(4; 6)$.

x	$-\infty$	3	$+\infty$
y	1	\searrow	$+\infty$
y'	-	-	-
y''	-	-	+

17. Решение на задачата:

$$\therefore b_1, b_1 q, b_1 q^2, b_1 q^3, b_1 q^4, \dots$$

$$\begin{cases} b_1 + b_1 q = 135 \\ S = \frac{b_1}{1-q} = 243 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b_1 = \frac{135}{1+q} \\ b_1 = 243(1-q) \end{cases} \Rightarrow \frac{135}{1+q} = 243(1-q) \Rightarrow \frac{135}{243} = 1 - q^2 \Rightarrow q^2 = \frac{4}{9}.$$

По условие редицата е с положителни членове. Следователно за $q = \frac{2}{3}$, $b_1 = \frac{135}{1+\frac{2}{3}} = 81$, а $q = -\frac{2}{3}$ не е решение.

$$\text{Тогава } a = b_1 q^2 = 81 \left(\frac{2}{3}\right)^2 = 36 \quad b = b_1 q^4 = 81 \left(\frac{2}{3}\right)^4 = 16 \text{ и тогава}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - ax + \frac{17}{4}b}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 36x + \frac{17}{4} \cdot 16}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 36x + 68}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x-34)}{x-2} = 2 - 34 = -32.$$

18. Решение на задачата:

$$V_{\text{ротационно тяло}} = V_{\text{цилиндр}} ABB_1A_1 - V_{\text{конус}} BB_1C.$$

$AD \perp AB$, окръжността $k(r)$ е вписана в $ABCD$ и $\Rightarrow AD = 2r \Rightarrow R_{\text{цилиндр}} = R_{\text{конус}} = 2r$.

Построяваме $CH \perp AB$.

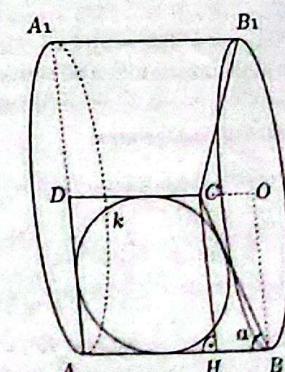
От $\triangle CHB$, $\angle CHB = 90^\circ$, $CH = 2r$, $\angle ABC = \alpha$ и

$$\Rightarrow \frac{CH}{HB} = \tan \alpha \Rightarrow HB = \frac{CH}{\tan \alpha} = \frac{2r}{\tan \alpha},$$

$$\frac{CH}{BC} = \sin \alpha \Rightarrow BC = \frac{CH}{\sin \alpha} = \frac{2r}{\sin \alpha} \text{ и}$$

$k(r)$ е вписана в $ABCD$

$$\Rightarrow AB + CD = AD + BC = 2r + \frac{2r}{\sin \alpha}.$$

Отговори и решения на задачите

От $AHCD$ правоъгълник $\Rightarrow AB - CD = AB - AH = HB = \frac{2r}{\tan \alpha}$ и следователно

$$+ \left| \begin{array}{l} AB + CD = 2r + \frac{2r}{\sin \alpha} \Rightarrow 2AB = 2r + \frac{2r}{\sin \alpha} + \frac{2r}{\tan \alpha} \Rightarrow AB = r \left(1 + \frac{1}{\sin \alpha} + \frac{1}{\tan \alpha} \right). \\ AB - CD = \frac{2r}{\tan \alpha} \end{array} \right.$$

$V_{\text{плакат}} = \pi r^2 \cdot AB = 4\pi r^3 \left(1 + \frac{1}{\sin \alpha} + \frac{1}{\tan \alpha} \right)$. Тъй като $CO = HB$, то

$$V_{\text{конус}} = \frac{\pi (2r)^2 \cdot HB}{3} = 4\pi r^3 \frac{2}{3 \tan \alpha}$$

$$V_{\text{ротационно тяло}} = 4\pi r^3 \left(1 + \frac{1}{\sin \alpha} + \frac{1}{\tan \alpha} \right) - 4\pi r^3 \frac{2}{3 \tan \alpha} = 4\pi r^3 \left(1 + \frac{1}{\sin \alpha} + \frac{1}{3 \tan \alpha} \right)$$

Изпитен вариант №10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Г	Б	А	В	В	Б	Г	А	Г	В	Г	В	В	А

16. Решение на задачата:

За да пресметнем търсените стойности, използваме схемата на Хорнер.

	4	-8	-49	-22	-168	6	45
2	4	0	-49	-120	-408	-810	-1575
-3	4	-20	11	-55	-3	15	0
5	4	0	11	0	-3	0	
0,5	4	2	12	6	0		
-0,5	4	0	12	0			

$$\text{а)} P(2) + P(-3) = -1575 + 0 = -1575.$$

$$\text{б)} P(x) = (x+3)(x-5)(2x-1)(2x+1)(x^2+3) = (x+3)(x-5)(x-0,5)(x+0,5)(4x^2+12).$$

в) От разлагането в б) и от метода на интервалите получаваме, че решенията на неравенството са $x \in [-3; -0,5] \cup [0,5; 5]$ и сумата на целите решения е $-3 - 2 - 1 + 0 + 1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 9$.

17. Решение на задачата:

Опростяваме функцията $f(x) = \frac{1 + \tan^2 x}{1 + \cot^2 x} - \tan 2x = \tan^2 x - \tan 2x$ и намираме

$$f'(x) = 2\tan x \frac{1}{\cos^2 x} - 2 \frac{1}{\cos^2 2x}. \text{ От условието и прилагането на универсална субституция}$$

$$\text{получаваме } \sin 2x = \frac{5}{13} = \frac{2\tan x}{1 + \tan^2 x} \Leftrightarrow 5\tan^2 x - 26\tan x + 5 = 0.$$

$\tan x = 5$ или $\tan x = \frac{1}{5}$, но $\alpha < 45^\circ$, следователно $\tan x < 1$ и $\tan x = 5$ не е решение.

$$\text{Тогава } \tan x = \frac{1}{5}, \cos^2 2x = 1 - \left(\frac{5}{13}\right)^2 = \left(\frac{12}{13}\right)^2, \cos^2 x = \frac{\sin 2x}{2\tan x} = \frac{25}{26}.$$

Отговори и решения на задачите

$$f'(\alpha) = 2\tan \alpha \frac{1}{\cos^2 \alpha} - 2 \frac{1}{\cos^2 2\alpha} = \frac{2.26}{5.25} - \frac{2.169}{144} = -\frac{17381}{9000}.$$

18. Решение на задачата:

$$\text{а) Изразяваме последователно } \overrightarrow{AM} = \overrightarrow{AB} + \frac{1}{2}\overrightarrow{BC_1} = \overrightarrow{AB} + \frac{1}{2}(\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CC_1}) = \vec{a} + \frac{1}{2}\vec{b} + \frac{1}{2}\vec{c}, \\ \overrightarrow{AK} = \overrightarrow{AA_1} + \overrightarrow{A_1D_1} + \frac{1}{2}\overrightarrow{D_1C_1} = \frac{1}{2}\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}. \text{ По теорема } \cos \varphi = \frac{\overrightarrow{AM} \cdot \overrightarrow{AK}}{|\overrightarrow{AM}| |\overrightarrow{AK}|}.$$

Първо намираме: $|\vec{a}| = |\vec{b}| = 4$, $|\vec{c}| = 5$, $\vec{c} \cdot \vec{b} = \vec{a} \cdot \vec{c} = 0$, $\vec{a} \cdot \vec{b} = 4 \cdot 4 \cdot \cos 60^\circ = 8$.

$$\text{тогава } \overrightarrow{AM} \cdot \overrightarrow{AK} = \left(\vec{a} + \frac{1}{2}\vec{b} + \frac{1}{2}\vec{c} \right) \left(\frac{1}{2}\vec{a} + \vec{b} + \vec{c} \right) = \frac{1}{2}\vec{a}^2 + \frac{1}{2}\vec{b}^2 + \frac{1}{2}\vec{c}^2 + \frac{5}{4}\vec{a} \cdot \vec{b} = 38,5$$

$$|\overrightarrow{AM}| = \sqrt{\left(\vec{a} + \frac{1}{2}\vec{b} + \frac{1}{2}\vec{c} \right)^2} = \frac{\sqrt{137}}{2}, |\overrightarrow{AK}| = \sqrt{\left(\frac{1}{2}\vec{a} + \vec{b} + \vec{c} \right)^2} = \sqrt{53}$$

$$\cos \varphi = \frac{\overrightarrow{AM} \cdot \overrightarrow{AK}}{|\overrightarrow{AM}| |\overrightarrow{AK}|} = \frac{\sqrt{154}}{7261}.$$

$$\text{б) Точките } A, M \text{ и } K \text{ лежат в равнината } (A, B, C_1), \text{ където } e \text{ е точка } D_1. \text{ Следователно} \\ \text{сечението е успоредникът } ABC_1D_1, \text{ а неговото лице е } S = AB \cdot AD_1 \sin \angle BAD_1. \text{ Отново} \\ \text{използваме вектори, за да намерим } \cos \angle BAD_1 = \frac{\overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AD_1}}{|\overrightarrow{AB}| |\overrightarrow{AD_1}|} = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{a} \cdot \vec{c}}{4 \cdot \sqrt{41}} = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{4 \cdot \sqrt{41}} = \frac{2}{\sqrt{41}}.$$

$$S = AB \cdot AD_1 \sin \angle BAD_1 = 4\sqrt{37}.$$

Изпитен вариант №11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	Б	В	Б	В	А	Г	А	Б	В	Б	Г	А	Г	В

$$\text{1. (Г)} \vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| |\vec{b}| \cos 30^\circ = 2\sqrt{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 3.$$

2. (Б) Каноничното уравнение на парабола има вида $y^2 = kx$.

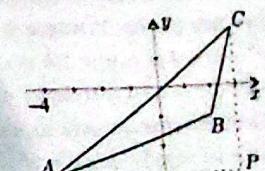
$$\text{3. (В)} \frac{5}{-30} = \frac{-3}{18} \neq \frac{1}{6} \Rightarrow p \parallel q.$$

4. (Б)

$$S_{\triangle ABC} = S_{\triangle APC} - S_{\triangle APB} - S_{\triangle PCB} - S_{\triangle ACQ} = \\ = \frac{7.5}{2} - \frac{7.2}{2} - \frac{5.1}{2} = \frac{35 - 19}{2} = \frac{16}{2}.$$

$$\text{5. (Б)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+2x} + \sqrt{1-2x}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1-2x-1+2x}{x(\sqrt{1+2x} + \sqrt{1-2x})} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{4}{\sqrt{1+2x} + \sqrt{1-2x}} = 2.$$

$$\text{8. А)} f'(x) = (x^3 \cos x)' = 3x^2 \cos x - x^3 \sin x.$$

9. (Б) Функциите $\cos x$ и x^2 са четни, а x и $\sin x$ – нечетни. Следователно $\frac{\cos x}{x}$, $\frac{\sin x}{x^2}$ и $f(x)$ са нечетни функции.

10. (Б) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x+1}{x-2} \right)^x = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{3}{x-2} \right)^x = e^3$.

11. (Б) $y = \frac{x^3 - 9x^2 + 20x}{x^3 - 10x^2 + 25x} = \frac{x(x^2 - 9x + 20)}{x(x^2 - 10x + 25)}$.

Следователно дефиниционното множество на функцията е $R/\{0; 5\}$ и y има вертикална асимптота в $x = 5$.

13. (А) Стойностите 0 и 5 се срещат по веднъж.

15. (Б) $\widetilde{C}_3^5 = C_{3+5-1}^5 = \frac{7!}{5!(7-5)!} = \frac{7.6}{2!} = 7.3 = 21$ начина.

16. Решение на задачата:

Полиномът $x^4 - 2x^3 - 13x^2 + 14x + 24$ е от четвърта степен и има най-много 4 корена. Делителите на стария коефициент са само числата ± 1 . Следователно рационални корени на полинома може да са само делителите на свободния член: $\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 4, \pm 6, \pm 8, \pm 12$ и ± 24 . Проверяваме дали те са корени чрез схемата на Хорнер:

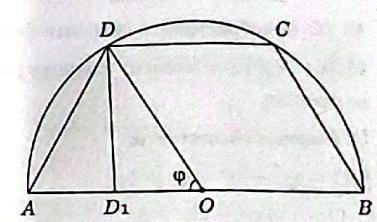
	1	-2	-13	14	24	
-1	1	-3	-10	24	0	Следователно -1 е корен.
1	1	-2	-12	12		Следователно 1 не е корен.
-2	1	-4	-4	20		Следователно -2 не е корен.
2	1	-1	-12	0		Следователно 2 е корен.
-3	1	-4	0			Следователно -3 не е корен.

Вижда се, че последният корен е 4 .

Разлагането на полинома е $x^4 - 2x^3 - 13x^2 + 14x + 24 = (x+1)(x-2)(x+3)(x-4)$.

17. Решение на задачата:

Тъй като допирателните минават през началото на координатната система, уравненията им имат вида $y = kx$. Условието за допиране на правата $y = kx$ към параболата $y = x^2 - 2x + 4$ (т. е. $a = 1, b = -2, c = 4$) е дискриминантата $D = 0$, т. е. $(b - k)^2 - 4ac = 0$, т. е. $(-2 - k)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4 = 0 \Leftrightarrow 4 + 4k + k^2 - 16 = 0 \Leftrightarrow k^2 + 4k - 12 = 0 \Leftrightarrow k_1 = -6, k_2 = 2$. Следователно уравненията на минаващите през началото на координатната система допирателни към параболата $y = x^2 - 2x + 4$ са $y_1 = -6x$ и $y_2 = 2x$.

18. Решение на задачата:

Нека в полукръга с център O и радиус 10 см да е вписан трапецият $ABCD$. За да бъде лицето на $ABCD$ възможно най-голямо, трябва една от основите му да е диаметър на полукръга. Нека тя да е AB . Следователно O е среда на AB .

Ако $\angle AOD = \varphi$ и DD_1 е височина на трапеца, то в правоъгълния $\triangle D_1OD$ получаваме $DD_1 = 10 \sin \varphi$ и $OD_1 = 10 \cos \varphi$.

Всеки вписан в кръг трапец е равнобедрен. Следователно такъв е и $ABCD$.

Тогава $CD = OD_1 = 2 \cdot 10 \cdot \cos \varphi = 20 \cos \varphi$ и лицето на трапеца $ABCD$ е

$$S = \frac{AB + CD}{2} \cdot DD_1 = \frac{20 + 20 \cos \varphi}{2} \cdot 10 \sin \varphi = 100(1 + \cos \varphi) \sin \varphi.$$

За да бъде лицето на $ABCD$ възможно най-голямо, трябва

$$S'(\varphi) = (100(1 + \cos \varphi) \sin \varphi)' = 100((1 + \cos \varphi) \sin \varphi)' = 0.$$

Тъй като $((1 + \cos \varphi) \sin \varphi)' = -\sin \varphi + (1 + \cos \varphi) \cos \varphi$, трябва да решим уравнението $-\sin \varphi + (1 + \cos \varphi) \cos \varphi = 0$, в което $\cos \varphi > 0$.

$$-\sin^2 \varphi + \cos \varphi + \cos^2 \varphi = 0,$$

$$\cos^2 \varphi - 1 + \cos \varphi + \cos^2 \varphi = 0,$$

$$2\cos^2 \varphi + \cos \varphi - 1 = 0.$$

След полагането $\cos \varphi = x$ получаваме квадратното уравнение $2x^2 + x - 1 = 0$, само един от корените на което е положителен. Той е $x = \frac{-1 + \sqrt{1 - 4 \cdot 2 \cdot (-1)}}{2 \cdot 2} = \frac{1}{2}$.

Следователно лицето на $ABCD$ е най-голямо при $\cos \varphi = \frac{1}{2}$ и $\varphi = 60^\circ$. То е

$$S = 100(1 + \cos 60^\circ) \sin 60^\circ = 100 \left(1 + \frac{1}{2}\right) \frac{\sqrt{3}}{2} = 75\sqrt{3} \text{ cm}^2.$$

Изпитен вариант №12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	А	Б	В	В	Г	Г	Б	В	В	А	А	Г	Г	Б

5. (Б) От уравнението $P(-2) = 27$ намерете b .

6. (Г) Използвайте първата производна на $S(t)$.

7. (Г) Сечението е равностранен триъгълник.

9. (Б) Използвайте $\lim_{f(x) \rightarrow 0} \frac{\sin(f(x))}{f(x)} = 1$.

11. (А) Условието $y'' > 0$ трябва да е изпълнено за всяко x .

12. (А) Функцията $f(x)$ е непрекъсната в точката с абсциса x_0 , ако $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$.

13. (Г) $V_{\text{пот. тяло}} = V_{\text{шайба}} - V_{\text{конус}}$.

14. (Г) Преобразувайте дадената функция до $f(x) = 4 \sin x + 2 \sin 2x$.

15. (Б) Осното сечение на конуса е равнобедрен триъгълник, вписан в голямата окръжност на сферата.

16. Решение на задачата:

$$f(x) = ax^3 + bx^2 + 3x + 1.$$

$$\text{a)} f'(x) = 3ax^2 + 2bx + 3$$

$$\text{От системата } \begin{cases} f'(2) = 0 \\ f'(3) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 12a + 4b + 3 = 0 \\ 27a + 6b + 3 = 0 \end{cases} \text{ получаваме } a = \frac{1}{6} \text{ и } b = -\frac{5}{4}.$$

$$\text{б)} f(x) = \frac{1}{6}x^3 - \frac{5}{4}x^2 + 3x + 1.$$

Уравнението на допирателната в точката с абсциса $x = x_0$ е $y = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$.

$$\text{При } x = 4 \quad y = f(4) + f'(4)(x - 4), \quad f(4) = \frac{1}{6}4^3 - \frac{5}{4}4^2 + 3 \cdot 4 + 1 = \frac{11}{3}.$$

$$f'(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{5}{2}x + 3, \quad f'(4) = \frac{1}{2} \cdot 4^2 - \frac{5}{2} \cdot 4 + 3 = 1, \quad y = \frac{11}{3} + 1 \cdot (x - 4) = x - \frac{1}{3}.$$

Уравнението на допирателната е $y = x - \frac{1}{3}$.

17. Решение на задачата:

$$4x^4 - 8x^3 + 3x^2 - 8x + 4 = 0.$$

Очевидно $x = 0$ не е решение на уравнението. Тогава можем да разделим на x^2 .

$$\frac{4x^4}{x^2} - \frac{8x^3}{x^2} + \frac{3x^2}{x^2} - \frac{8x}{x^2} + \frac{4}{x^2} = 0.$$

$$4\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) - 8\left(x + \frac{1}{x}\right) + 3 = 0.$$

$$\text{Полагаме } x + \frac{1}{x} = y, \text{ откъдето } x^2 + \frac{1}{x^2} = y^2 - 2.$$

$$4(y^2 - 2) - 8y + 3 = 0 \Leftrightarrow 4y^2 - 8y - 5 = 0 \Leftrightarrow y_1 = \frac{5}{2} \text{ и } y_2 = -\frac{1}{2}.$$

$$\text{От полагането } x + \frac{1}{x} = \frac{5}{2} \Leftrightarrow 2x^2 - 5x + 2 = 0 \Leftrightarrow x_1 = 2 \text{ и } x_2 = \frac{1}{2},$$

$$x + \frac{1}{x} = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow 2x^2 + x + 2 = 0 \text{ няма решение.}$$

$$\text{Корените на даденото уравнение са } x_1 = 2 \text{ и } x_2 = \frac{1}{2}.$$

18. Решение на задачата:

Нека $M \in BC_1, N \in AB_1$ и MN е ос-отсечка на правите BC_1 и AB_1 .

Избираме векторна база, съставена от векторите $\vec{AB} = \vec{a}, \vec{AD} = \vec{b}$ и $\vec{AA_1} = \vec{c}$.

Нека дължината на ръба на куба е x . Тогава

$$\vec{a}^2 = \vec{b}^2 = \vec{c}^2 = x^2 \text{ и } \vec{a} \cdot \vec{b} = \vec{a} \cdot \vec{c} = \vec{b} \cdot \vec{c} = 0.$$

$$\vec{AB}_1 = \vec{a} + \vec{c}, \vec{BC}_1 = \vec{b} + \vec{c}.$$

$$\text{Нека } \vec{BM} = m \cdot \vec{BC}_1 \text{ и } \vec{AN} = n \cdot \vec{AB}_1.$$

$$\text{Тогава } \vec{AM} = \vec{AB} + \vec{BM} = \vec{a} + m \cdot \vec{BC}_1 = \vec{a} + m \cdot (\vec{b} + \vec{c}).$$

$$\vec{AN} = n \cdot \vec{AB}_1 = n \cdot (\vec{a} + \vec{c}).$$

$$\vec{MN} = \vec{AN} - \vec{AM} = (n - 1)\vec{a} - m\vec{b} + (n - m)\vec{c}.$$

$$\text{От } BC_1 \perp MN \text{ следва } \vec{BC}_1 \cdot \vec{MN} = 0, \text{ откъдето } (\vec{b} + \vec{c}) \cdot ((n - 1)\vec{a} - m\vec{b} + (n - m)\vec{c}) = -m\vec{b}^2 + (n - m)\vec{c}^2 = -mx^2 + (n - m)x^2 = (-2m + n)x^2 = 0. \text{ От } x^2 \neq 0 \text{ следва } n - 2m = 0.$$

$$\text{Аналогично от } AB_1 \perp MN \text{ получаваме } (\vec{a} + \vec{c}) \cdot ((n - 1)\vec{a} - m\vec{b} + (n - m)\vec{c}) = (n - 1)\vec{a}^2 + (n - m)\vec{c}^2 = (n - 1)x^2 + (n - m)x^2 = (2n - m - 1)x^2 = 0, \text{ откъдето } 2n - m - 1 = 0.$$

$$\text{От системата } \begin{cases} n - 2m = 0 \\ 2n - m - 1 = 0 \end{cases} \text{ получаваме } m = \frac{1}{3} \text{ и } n = \frac{2}{3}.$$

$$\text{Следователно } \vec{MN} = \left(\frac{2}{3} - 1\right)\vec{a} - \frac{1}{3}\vec{b} + \frac{1}{3}\vec{c} = -\frac{1}{3}\vec{a} - \frac{1}{3}\vec{b} + \frac{1}{3}\vec{c}.$$

$$\text{Тогава } \vec{MN}^2 = \left(\frac{1}{9} + \frac{1}{9} + \frac{1}{9}\right)x^2 = \frac{1}{3}x^2.$$

$$\text{От условието } |\vec{MN}|^2 = d^2. \text{ Следователно } \frac{1}{3}x^2 = d^2 \text{ и } x = \sqrt{3}d.$$

$$\text{За обема на куба получаваме } V = x^3 = 3\sqrt{3}d^3.$$

Изпитен вариант №13

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Б	Г	Б	Г	В	В	Б	А	Г	Г	Б	В	Б	А	Б

2. (Г) Дължината на височината от върха $C(x_c, y_c)$ до правата $AB: ax + by + c = 0$ е

$$d = \frac{|ax_c + by_c + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}.$$

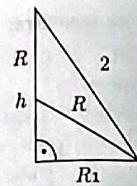
3. (Б) Намерете координатите на общите точки на двете параболи и уравнението на права през две точки.

4. (Г) Събираме сума, което съдържа x^0 , има вида $C_{10}^m x^{10-m} x^{-4m}$, откъдето се намира $m = 2$.

5. (Б) В полинома $P(x)$ се полага $t = 2x + 1$ и се получава $P(t) = t^4 + t^3 + t + 1 = 0$, откъдето

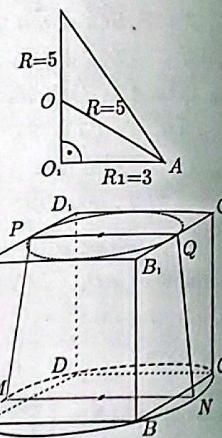
$$t_1 = t_2 = -1.$$

6. (Б) Намерете радиуса R_1 на описаната около основата окръжност и от правоъгълния триъгълник с катети h и R_1 последователно пресметнете h и R .

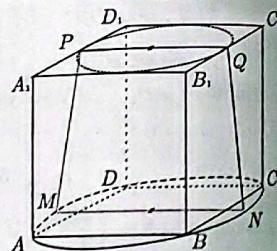

8. (А) Преобразувайте y' до израза $\cos x - \sin 2x$.

11. (Б) Нека O е центърът на сферата, а O_1 е центърът на описаната около основата (квадрата) окръжност. Тогава диаметърът на тази окръжност е диагонал на основата и $B_{\text{основата}} = \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 6 = 18$, а височината на пирамидата е $R + \sqrt{R^2 - R_1^2} = 9$.

12. (Б) Използвайте, че осното сечение на пресечения конус е равнобедрен трапец $MNPQ$, където $MN = 2R = \sqrt{2}$, $PQ = 2r = 1$, $QH = 1$ и $MH = \frac{1}{2}(MN - PQ) = \frac{1}{2}(\sqrt{2} - 1)$.

13. (Б) Използвайте първата производна на функцията $S(t)$.

14. (А) Функцията $f(x)$ е непрекъсната в точката с абсциса $x = \frac{\pi}{4}$, когато $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} f(x) = f\left(\frac{\pi}{4}\right)$.

15. (Б) Преобразувайте израза $\left(1 + \frac{k}{x}\right)^{mx} = \left(\left(1 + \frac{k}{x}\right)^{\frac{x}{k}}\right)^{mk}$.

16. Упътване към задачата:

Положете $x^2 + 3x = t$ и решете неравенството $(t - 3)(t + 1) - 5 \leq 0 \Leftrightarrow t^2 - 2t - 8 \leq 0$.

От $x \in [-4; -2] \cup [-1; 1]$ получаваме, че целите решения са 6.

17. Решение на задачата:

а) Нека $AB = BC = AC = x$.

От $\triangle BPD$ определяме $DP = \frac{x}{2} \cotg \frac{\gamma}{2}$,

и от $\triangle APC - OP = \frac{1}{3}AP = \frac{1}{3}\sqrt{x^2 - \frac{x^2}{4}} = \frac{x\sqrt{3}}{6}$.

Тогава $\cos \alpha = \frac{OP}{DP} = \frac{x\sqrt{3}}{6} : \left(\frac{x}{2} \cotg \frac{\gamma}{2}\right) = \frac{\sqrt{3}}{3} \tg \frac{\gamma}{2}$.

Така доказваме, че $\cos \alpha = \frac{\sqrt{3}}{3} \tg \frac{\gamma}{2}$.

б) От $\gamma = 90^\circ$ намираме $\cos \alpha = \frac{\sqrt{3}}{3} \tg \frac{90^\circ}{2} = \frac{\sqrt{3}}{3}$,

$\sin \alpha = \sqrt{1 - \cos^2 \alpha} = \frac{\sqrt{6}}{3}$ и $\tg \alpha = \sqrt{2}$, откъдето

в $\triangle OPK \sin \alpha = \frac{OK}{OP} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{6}}{3} = \frac{\sqrt{6}}{OP} \Leftrightarrow OP = 3$.

От $\triangle DOP$ имаме $\tg \alpha = \frac{OD}{OP} \Leftrightarrow \sqrt{2} = \frac{OD}{3}$

$\Leftrightarrow OD = 3\sqrt{2}$.

18. Решение на задачата:

За функцията $f(x) = ax^3 + bx^2 + c$ определяме $f(1) = a + b + c = 0$.

От $f'(x) = 3ax^2 + 2bx$ и $f'(1) = 0$ следва, че $x = 0$ и $x = -\frac{2b}{3a}, a \neq 0$, откъдето $f(0) = c = 2$ и $-\frac{2b}{3a} = 2$.

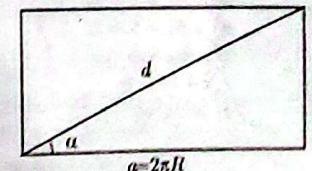
Решаваме системата $\begin{cases} a + b + 2 = 0 \\ -\frac{2b}{3a} = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a + b = -2 \\ 6a + 2b = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -3 \end{cases}$.

Изпитен вариант №14

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	В	Б	А	Г	Г	В	Б	Г	А	В	Б	А	А	В

3. (Б) Нека $C(x_c, y_c)$. От $AC = BC$ се получава $\sqrt{(x_c - 2)^2 + (y_c - 4)^2} = \sqrt{x_c^2 + (y_c - 6)^2}$ и от $C \in g \Rightarrow 2x_c - y_c - 6 = 0$.

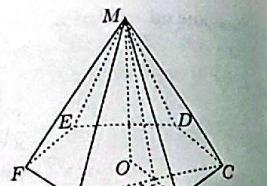
5. (Г) $a > b$.

$$a = 2\pi R l$$

6. (Г) Използвайте, че $P(x) = ((x^2 + 2x + 4) + (x - 2))^2$.

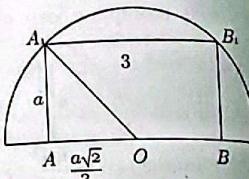
7. (B) Тъгълът между равнините (ACM) и (ABC) е $\angle OM_1M$.

8. (B) От условието $C_n^2 - C_n^m = 14$ се определя $n = 6$. Тогава от събирамето, което съдържа

$$C_6^m x^{\frac{2}{3}} = C_6^m (x^{\frac{1}{3}})^{6-m} (x^{-\frac{1}{3}})^m$$

10. (A) Ако $ABCDA_1B_1C_1D_1$ е куб с ръб a , който е вписан в полукълбо с център O , то диагоналното му сечение ACC_1A_1 е правоъгълник със страни $AA_1 = a$ и $AC = a\sqrt{2}$.

11. (B) Използвайте $S''(t)$.

12. (B) Осното сечение на конуса е равнобедрен триъгълник, който е описан около големия кръг на кълбото.

13. (A) Функцията $f(x)$ е непрекъсната в точката с абсциса x_0 , ако $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$.

14. (A) Използвайте достатъчното условие за намиране на локални екстремуми на функцията с производни от по-висок ред.

15. (B) Преобразувайте израза $\left(\frac{x+1}{x-2}\right)^{2x-1}$ до израза $\left(\left(1 + \frac{3}{x-2}\right)^{\frac{x-2}{3}}\right)^6 \cdot \left(1 + \frac{3}{x-2}\right)^3$.

16. Решение на задачата:

$$(x+1)(x+2)(x+4)(x+5) = 40,$$

$$((x+1)(x+5))((x+2)(x+4)) = 40,$$

$$(x^2 + 6x + 5)(x^2 + 6x + 8) = 40.$$

Полагаме $x^2 + 6x + 5 = y$ и получаваме

$$y(y+3) = 40 \Leftrightarrow y^2 + 3y - 40 = 0 \quad D = 9 + 160 = 169.$$

$$y_{1,2} = -\frac{3 \pm 13}{2} \Leftrightarrow y_1 = -8 \cup y_2 = 5.$$

$$x^2 + 6x + 5 = y_1$$

$$x^2 + 6x + 5 = y_2$$

$$x^2 + 6x + 5 = -8,$$

$$x^2 + 6x + 5 = 5,$$

$$x^2 + 6x + 13 = 0,$$

$$x^2 + 6x = 0,$$

$$D = 9 - 13 = -4 < 0$$

$$x(x+6) = 0,$$

няма реални корени.

$$x_1 = 0 \cup x_2 = -6.$$

$$x_1 + x_2 = 0 + (-6) = -6.$$

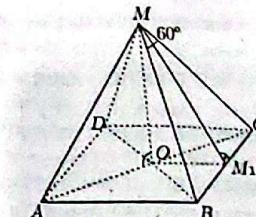
17. Решение на задачата:

Разглеждаме $\triangle BCM$

$$\left. \begin{array}{l} BM = CM \\ \angle BMC = 60^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow BM = CM = BC = \sqrt{3} \text{ см.}$$

 $MM_1 \perp BC$ (апотема на пирамидата).

$$MM_1 = \frac{BC \cdot \sqrt{3}}{2} = \frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{3}}{2}, \quad MM_1 = \frac{3}{2} \text{ см.}$$

Разглеждаме $\triangle OM_1M$

$$\left. \begin{array}{l} \angle M_1OM = 90^\circ \\ OM_1 = \frac{1}{2}AB = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ см (условие)} \\ MM_1 = \frac{3}{2} \text{ см (доказателство)} \end{array} \right\} \Rightarrow H = OM = \sqrt{MM_1^2 - OM_1^2} = \sqrt{\frac{9}{4} - \frac{3}{4}} = \frac{\sqrt{6}}{2} \text{ см.}$$

$$S_1 = 4 \cdot \frac{BC \cdot MM_1}{2} + BC^2 = 4 \cdot \frac{\sqrt{3} \cdot 3}{2 \cdot 2} + \sqrt{3}^2 = 3\sqrt{3} + 3 = 3(\sqrt{3} + 1) \text{ см.}^2$$

$$V = \frac{B \cdot H}{3} = \frac{BC^2 \cdot H}{3} = \frac{\sqrt{3}^2 \cdot \sqrt{6}}{3 \cdot 2} = \frac{\sqrt{6}}{2} \text{ см.}^3.$$

18. Решение на задачата:

a) $ABCD$ вписан в $k(O; R = 2) \Rightarrow$

1) $AD = BC \Rightarrow \overline{AD} = \overline{BC} \Rightarrow \angle AOD = \angle BOC$

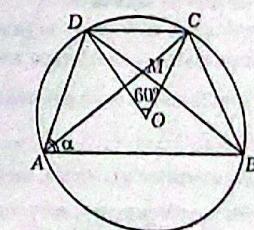
2) $AC = BD \Rightarrow$

$$S = \frac{AC \cdot BD \sin \angle (AC, BD)}{2} = \frac{AC^2 \sin \angle (AC, BD)}{2}$$

Разглеждаме $\triangle ABD$ – вписан в $k(O; R = 2) \Rightarrow$

$$\frac{BD}{\sin \alpha} = 2R \Rightarrow BD = 2 \cdot 2 \cdot \sin \alpha = 4 \sin \alpha \text{ и}$$

$$BD = AC = 4 \sin \alpha.$$

Разглеждаме $\triangle COD$:

$$OD = OC = CO = 2 \Rightarrow \angle COD = 60^\circ.$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle CAD \text{ – вписан в } k \Rightarrow \angle CAD = \frac{1}{2} \angle COD = \frac{1}{2} \cdot 60^\circ = 30^\circ. \\ \angle BAD = \alpha \end{array} \right\} \Rightarrow \angle AMD = 2\alpha - 60^\circ = \angle (AC, BD).$$

$$S = \frac{AC^2 \sin \angle AMD}{2} = \frac{(4 \sin \alpha)^2 \cdot \sin(2\alpha - 60^\circ)}{2} = 8 \sin^2 \alpha \cdot \sin(2\alpha - 60^\circ).$$

$$\left. \begin{array}{l} 6) \alpha < 90^\circ \text{ (условие),} \\ \angle AMD = 2\alpha - 60^\circ \Rightarrow \alpha > 30^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \alpha \in (30^\circ, 90^\circ).$$

Разглеждаме $S(\alpha) = 8 \sin^2 \alpha \cdot \sin(2\alpha - 60^\circ)$ при $\alpha \in (30^\circ, 90^\circ)$

$$S'(\alpha) = 16 \sin \alpha \cos \alpha \sin(2\alpha - 60^\circ) + 16 \sin^2 \alpha \cos(2\alpha - 60^\circ) =$$

$$= 16 \sin \alpha [\cos \alpha \sin(2\alpha - 60^\circ) + \sin \alpha \cos(2\alpha - 60^\circ)]$$

$$S'(\alpha) = 16 \sin \alpha \cdot \sin(3\alpha - 60^\circ)$$

$S'(\alpha) = 0$ за $\sin \alpha = 0 \cup \sin(3\alpha - 60^\circ) = 0$, т.e.
за $\alpha = k \cdot 180^\circ \notin (30^\circ, 90^\circ) \cup 3\alpha - 60^\circ = k \cdot 180^\circ$, $\alpha = k \cdot 60^\circ + 20^\circ$, $k \in \mathbb{Z}$.

$(k \cdot 60^\circ + 20^\circ) \in (30^\circ, 90^\circ)$ при $k = 1 \Rightarrow \alpha = 60^\circ + 20^\circ = 80^\circ$.

$$\left. \begin{array}{l} S'(\alpha) > 0, \text{ за } \alpha \in (30^\circ, 80^\circ) \\ S'(\alpha) < 0, \text{ за } \alpha \in (80^\circ, 90^\circ) \end{array} \right\} \Rightarrow \max S(\alpha) = S(80^\circ), \alpha \in (30^\circ, 90^\circ).$$

При $\alpha = 80^\circ$

$$\begin{aligned} \widehat{AD} = \widehat{BC} &= 2.80^\circ - \widehat{CD} = 160^\circ - 60^\circ = 100^\circ. \\ \widehat{AB}, \text{ която не съдържа точки } C \text{ и } D \text{ е } \widehat{AB} &= 360^\circ - (\widehat{AD} + \widehat{DC} + \widehat{CB}) = \\ &= 360^\circ - (100^\circ + 60^\circ + 100^\circ) = 100^\circ, \\ \Rightarrow \text{съществува трапец, който удовлетворява условието на задачата.} \end{aligned}$$

Изпитен вариант №15

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	B	V	B	G	B	G	A	G	V	A	B	B	V	B

16. Решение на задачата:

a) От Теорема на Варинън (или средни отсечки) получаваме, че $MNKP$ е ромб със страни половината от диагонала на дадения правоъгълник, а $A_1B_1C_1D_1$ е правоъгълник със страни половината от страните на дадения правоъгълник. $MN = \frac{AC}{2} = \frac{3\sqrt{34}}{2}$ см.

$$P_{MNKP} = 6\sqrt{34} \text{ см. } S_{A_1B_1C_1D_1} = \frac{135}{4} \text{ см}^2.$$

b) От доказаното в а) следва, че лицата на всички правоъгълници образуват безкрайна геометрична прогресия с първи член 135 и частно $\frac{1}{4}$. Следователно сумата на лицата на всички правоъгълници е $S = \frac{135}{1 - \frac{1}{4}} = 180$ см². Аналогично получаваме, че от ромба $MNKP$ се получават ромбове с два пъти по-къса страна. Следователно сумата от периметрите е сума на безкрайна геометрична прогресия с частно 0,5 и $P = \frac{6\sqrt{34}}{1 - 0,5} = 12\sqrt{34}$ см.

17. Решение на задачата:

a) Намираме производната $f'(x) = 3x^2 - 2$, определяме, че за $x \in \left(-\infty; -\sqrt{\frac{2}{3}}\right) \cup \left(\sqrt{\frac{2}{3}}, +\infty\right)$ функцията расте и за $x \in \left(-\sqrt{\frac{2}{3}}, \sqrt{\frac{2}{3}}\right)$ функцията намалява. Има локални екстремуми: в точката $x_1 = -\sqrt{\frac{2}{3}}$ локален максимум $f\left(-\sqrt{\frac{2}{3}}\right) = \frac{9+4\sqrt{6}}{9}$ и в $x_2 = \sqrt{\frac{2}{3}}$ локален минимум $f\left(\sqrt{\frac{2}{3}}\right) = \frac{9-4\sqrt{6}}{9}$. $f_{max} = \frac{9+4\sqrt{6}}{9}$ и $f_{min} = \frac{9-4\sqrt{6}}{9}$.

б) За да намерим допирателни успоредни на дадената права, решаваме уравнението $f'(x_0) = 3x_0^2 - 2 = 1$ и намираме абсцисите на точките $x_0 = -1$ или $x_0 = 1$. Съответните координати са $f(-1) = 2$ и $f(1) = 0$. Допирателните са две и имат уравнения: $y = x + 3$ и $y = x - 1$.

в) Полагаме $t = 2^x$ и $f(t) = t^3 - 2t + 1$. От а) подусловие следва, че графиката на функцията пресича оста x на три места. Още $f(0) = 1 > 0$, следователно две от пресечните точки са с положителни абсциси, по-голямата от които е 1. Имаме $2^x = 1 \Leftrightarrow x = 0$ следователно по-големия корен е 0, а по-малкият е отрицателен.

18. Решение на задачата:

a) Ще използваме вектори: $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$, $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$, $\overrightarrow{AM} = \vec{c}$ $|\vec{a}| = |\vec{c}| = 3$, $|\vec{b}| = 4$,

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = \vec{a} \cdot \vec{c} = \vec{b} \cdot \vec{c} = 0$$

$$\overrightarrow{AK} = \frac{2}{3}\vec{a} + \frac{1}{3}\vec{b} + \frac{1}{3}\vec{c}$$

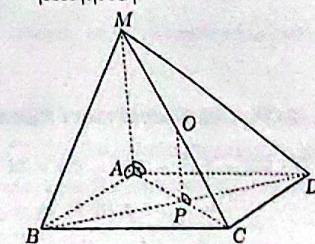
$$\overrightarrow{AG} = \frac{1}{3}\vec{b} + \frac{1}{3}\vec{c}$$

$$\cos(\overrightarrow{AG}, \overrightarrow{AK}) = \frac{\overrightarrow{AK} \cdot \overrightarrow{AG}}{|\overrightarrow{AK}| \cdot |\overrightarrow{AG}|} = \frac{5\sqrt{61}}{61}.$$

б) Забелязваме, че центърът на описаната сфера е средата на ръба MC , защото тази точка лежи на правата, перпендикулярна на основата през пресечната точка на диагоналите, и е равно отдалечена от върховете C и M . От Питагорова теорема

$$R = \frac{MC}{2} = \frac{\sqrt{MA^2 + AB^2 + BC^2}}{2} = \frac{\sqrt{34}}{2} \text{ см}$$

$$\text{и } V = \frac{4\pi R^3}{3} = \frac{17\pi\sqrt{34}}{3} \text{ см}^3.$$

Изпитен вариант №16

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	Б	А	В	Б	В	Г	А	Г	Б	А	Б	В	А	В

1. (Г) $\vec{p}(-1 - 2; 3 - 1) = \vec{p}(-3; 2)$.

2. (Б) Ако $p: y = k_1x + n_1$ и $q: y = k_2x + n_2$, то $p \perp q \Leftrightarrow k_1k_2 = -1$. Тъй като $\frac{2}{3} \cdot \left(-\frac{3}{2}\right) = -1$, то $p \perp q$.

3. (А) Центърът на окръжността е пресечна точка на симетралите на хордите ℓ . Следователно координатите му са $\left(\frac{-3+5}{2}, \frac{0+(-6)}{2}\right) = (1; -3)$.

4. (Б) Страните на $\triangle ABC$ са 9 см, 12 см и 15 см. Следователно $\triangle ABC$ е правоъгълен с лице $\frac{9 \cdot 12}{2} = 54$ см². Ако ъгълът между (ABC) и λ е φ , то лицето на ортогоналната проекция е $54 \cos \varphi = 27$ см². Следователно $\cos \varphi = \frac{1}{2}$ и $\varphi = 60^\circ$.

5. (Б) $2304_{(5)} = 2 \cdot 5^3 + 3 \cdot 5^2 + 4 = 250 + 75 + 4 = 329$.

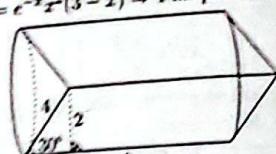
6. (B)
$$\begin{array}{r} 4x^5 + 0x^4 - 2x^3 + 0x^2 + 0x + 4 \mid x^2 - 2 \\ \hline -4x^5 + 0x^4 - 8x^3 \\ \hline -6x^5 + 0x^4 + 0x \\ \hline -6x^5 + 0x^4 - 12x \\ \hline -12x + 4 \end{array}$$

7. (D) $\binom{7}{3} \cdot 2^3 = \frac{7!}{3!(7-3)!} \cdot 8 = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5}{2 \cdot 1} \cdot 8 = 280.$

8. (A) $S = \frac{\frac{1}{2}}{1 - (-\frac{1}{3})} = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{4}{3}} = \frac{3}{8}.$

9. (F) $f'(x) = (x^3 e^{-x})' = 3x^2 e^{-x} + x^3 (-e^{-x}) = e^{-x} x^2 (3 - x) \Rightarrow 1$ инфлексна точка.

10. (B) $V = \pi \cdot 2^2 \cdot 9 = 36\pi \text{ cm}^3.$

12. (B) Търсената вероятност е апостериорна. Тя е $\frac{\frac{10}{21} \cdot \frac{23}{23}}{\frac{10}{21} \cdot \frac{23}{23} + \frac{2}{21} \cdot \frac{23}{23} + \frac{2}{21} \cdot \frac{15}{23}} = \frac{25}{44}.$

13. (B) $EX = 2k^2 + 3k^2 + 4k + 5k + 6k^2 = 11k^2 + 9k$, а $3k^2 + 2k = 1 \Rightarrow 3k^2 + 2k - 1 = 0$,
 $k_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1 + 12}}{3}, k_1 = -1 \notin (0; 1), k_2 = \frac{1}{3} \in (0; 1) \Rightarrow EX = 11 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^2 + 9 \cdot \frac{1}{3} = 1 \frac{2}{9} + 3 = 4 \frac{2}{9}.$

14. (A) $EX = 1 \cdot \frac{1}{6} + 2 \cdot \frac{1}{6} + 3 \cdot \frac{1}{6} + 4 \cdot \frac{1}{6} + 5 \cdot \frac{1}{6} + 6 \cdot \frac{1}{6} = \frac{1}{6} \cdot 21 = \frac{7}{2}.$

$DX = \sum_i x_i^2 p_i - (EX)^2 = \frac{1}{6}(1^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2 + 5^2 + 6^2) - \left(\frac{7}{2}\right)^2 = \frac{1}{6}(1+4+9+16+25+36) - \frac{49}{4} = \frac{91}{6} - \frac{49}{4} = \frac{182 - 147}{12} = \frac{35}{12} \approx 2.92.$

15. (B) $P = C_2^1 \left(\frac{1}{2}\right)^4 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^1 + C_2^2 \left(\frac{1}{2}\right)^6 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^0 = \frac{5+1}{2^6} = \frac{6}{2^6} = \frac{3}{2^4} = \frac{3}{16}.$

16. Решение на задачата:

Изкън $n = 1$ имаме карионо членово равенство $\frac{1}{1 \cdot 3} = \frac{1}{2 \cdot 1 + 1}$.

Да предположим, че за некое естествено число k е карио равенството

$$\frac{1}{1 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{(2k-1)(2k+1)} = \frac{k}{2k+1}.$$

Потом за $n = k + 1$ се има на дадено в

$$\frac{1}{1 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{(2k-1)(2k+1)} + \frac{1}{(2k+1-1)(2k+1+1)} = \frac{k}{2k+1} + \frac{1}{(2k+1)(2k+3)}.$$

$$\frac{k(2k+3)}{(2k+1)(2k+3)} + \frac{1}{(2k+1)(2k+3)} = \frac{2k^2 + 3k + 1}{(2k+1)(2k+3)} = \frac{(2k+1)(k+1)}{(2k+1)(2k+1+1)} = \frac{(k+1)}{(2k+1+1)}.$$

Следователно равенството $\frac{1}{1 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{(2n-1)(2n+1)} = \frac{n}{2n+1}$ е вярно за всичко естествено число n .

17. Решение на задачата:

Дефиниционната област на функцията $f(x) = \frac{1-x}{x+2}$ е $x \in (-\infty; -2) \cup (-2; \infty)$.

От $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1-x}{x+2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x\left(\frac{1}{x} - 1\right)}{x\left(1 + \frac{2}{x}\right)} = -1$ следва, че функцията има хоризонтална асимптота $y = -1$.

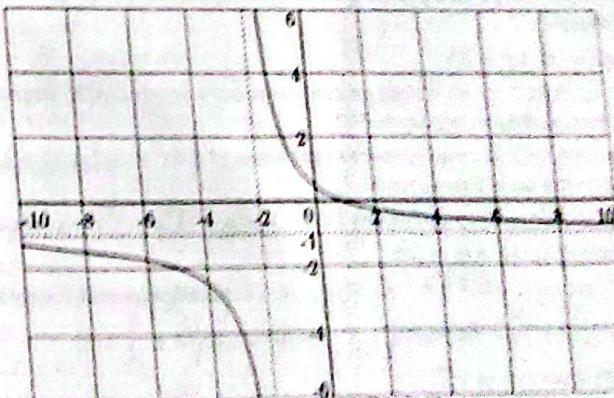
От $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{1-x}{x+2} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{1-x}{x+2} = -\infty$ (при $x < -2$) и $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{1-x}{x+2} = +\infty$ (при $x > -2$) следва, че функцията има вертикална асимптота $x = -2$.

От $f'(x) = \left(\frac{1-x}{x+2}\right)' = \frac{-(x+2)-(1-x)}{(x+2)^2} = \frac{-3}{(x+2)^2} < 0$ следва, че функцията е намалваща в дефиниционните си интервали.

От $f''(x) = \left(\frac{1-x}{x+2}\right)'' = \left(\frac{-3}{(x+2)^2}\right)' = \frac{6}{(x+2)^3}$ следва, че при $x < -2$ получаваме, че $f''(x) < 0$ и функцията е вдълбната, а при $x > -2$ имаме $f''(x) > 0$ и функцията е изпъната.

Тъй като $f(0) = \frac{1}{2}$ и $f(x) = \frac{1-x}{x+2} = 0 \Leftrightarrow x = 1$, то графиката на $f(x)$ пресича координатните оси в точките с координати $(0, \frac{1}{2})$ и $(1, 0)$.

x	$-\infty$	-7	-5	-2	0	1	$+\infty$	
y	-1	-1.6	-2	$+\infty$	$-\infty$	0.5	0	-1
y'	-	-	-	-	-	-	-	
y''	-	-	-	+	+	+	+	

18. Решение на задачата:

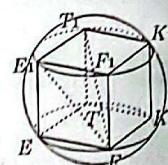
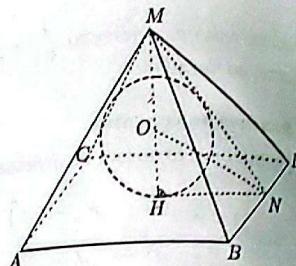
Правилната четириъгълна пирамида $ABCDM$ има основен ръб $AB = 60$ см. Следователно разстоянието от петата на височината ѝ до основния ръб е $HN = 30$ см.

Тъй като в $\triangle HNM \angle MHN = 90^\circ, MH = 40$ см и $HN = 30$ см, от Питагоровата теорема получаваме, че апотемата е $MN = 50$ см.

Центрът O на вписаната сфера е пресечната точка на тъглополовящите равнини на двустенни тъгли на пирамидата и понеже пирамидата е правилна, то $O \in MN$ и отсечката NO е тъглополовяща в $\triangle HNM$. От свойството на тъглополовящата в $\triangle HNM$ получаваме, че радиусът на сферата е

$$r = OH = \frac{3}{8} \cdot 40 = 15 \text{ см.}$$

Нека вписаният в сферата куб е $EFKTE_1F_1K_1T_1$ с ръб a см. Тогава диагоналът на стената EFF_1E_1 е $FE_1 = a\sqrt{2}$ см, телесният диагонал е $FT_1 = a\sqrt{3}$ см. Тъй като $FT_1 = 2r$, то $a\sqrt{3} = 2 \cdot 15 = 30$ и $a = 10\sqrt{3}$. Следователно лицето на повърхността на куба е $S = 6a^2 = 6 \cdot (10\sqrt{3})^2 = 6 \cdot 300 = 1800 \text{ см}^2$.

Изпитен вариант №17

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	A	B	B	A	A	B	G	B	B	V	G	G	B	B

4. (Б) Запишете правата g с декартово уравнение. За правите CH и g приложете условията за перпендикулярност.

5. (А) Използвайте, че $\tilde{V}_n^k = n^k$.

7. (Б) Ако $DD_1 \perp (ABC)$, то D_1 е центърът на описаната около $\triangle ABC$ окръжност. Намерете радиуса ѝ, чрез който се определя DD_1 .

8. (Г) Намерете корените на симетричното уравнение $x^4 + 3x^3 + 2x^2 + 3x + 1 = 0$ и от тях определете решението на неравенството.

9. (В) Приложете формулата за дисперсия $DX = \sum x_i^2 p_i - (\sum x_i p_i)^2$ след намирането на a .

10. (Б) Сечението с $\triangle ACM$, $AM = CM$.

11. (В) Разширете израза с $\sqrt{9x^2 + 5} - 3x$. При $x \rightarrow -\infty$ преобразувайте с израза

$$\sqrt{9x^2 + 5} - 3x = |x| \sqrt{9 + \frac{5}{x^2}} - 3x = -x \sqrt{9 + \frac{5}{x^2}} - 3x = -x(\sqrt{9 + \frac{5}{x^2}} + 3).$$

13. (Г) Намерете дължината на PJH .

14. (Б) Използвайте, че скоростта в края на втората секунда е $S'(2)$, а ускорението в края на третата секунда е $S''(3)$.

15. (В) Намерете $x_1 = 3$ чрез схемата на Хорнер и приложете метода за решаване на рационално уравнение от четна степен.

16. Решение на задачата:

$$OA = 5\sqrt{2} \quad AA_1 + A_1A_2 + A_2A_3 + \dots + = ?$$

Разглеждаме $\triangle OAA_1$

$$\because O = 45^\circ; \because A_1 = 90^\circ \Rightarrow \angle OAA_1 = 45^\circ$$

$$\Rightarrow OA_1 = AA_1$$

$$2AA_1^2 = OA^2 \quad 2AA_1^2 = (5\sqrt{2})^2$$

$$2AA_1^2 = 25 \cdot 2 \Rightarrow AA_1^2 = 25 \quad \left. \begin{array}{l} AA_1 > 0 \\ \end{array} \right\} \Rightarrow AA_1 = 5 \text{ см.}$$

Разглеждаме $\triangle AA_1A_2$:

$$\because A_2 = 90^\circ; \because A = 45^\circ \Rightarrow \angle A_2A_1A = 45^\circ \Rightarrow AA_2 = \frac{AA_1}{\sqrt{2}} = \frac{5}{\sqrt{2}} = \frac{5\sqrt{2}}{2} \text{ см.}$$

Разглеждаме $\triangle A_1A_2A_3$: $\because A_3 = 90^\circ$

$$\because A_2A_1A_3 = 90^\circ \Rightarrow \angle A_2A_1A = 90^\circ - 45^\circ = 45^\circ$$

$$\Rightarrow \angle A_1A_2A_3 = 45^\circ \Rightarrow AA_3 = \frac{AA_2}{\sqrt{2}} = \frac{5\sqrt{2}}{2\sqrt{2}} = \frac{5}{2} \text{ см.}$$

$$AA_1 = 5$$

$$AA_2 = \frac{5\sqrt{2}}{2} = 5 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = AA_1 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$AA_3 = \frac{5}{2} = \frac{5\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = A_2A_3 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = AA_1 \cdot \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right)^2 \quad \left. \begin{array}{l} b_1 = 5 \\ q = \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \text{и } |q| < 1 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{безкраината}$$

$$\dots$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} < 1$$

$$\Rightarrow S = \frac{b_1}{1-q} = \frac{5}{1-\frac{\sqrt{2}}{2}},$$

$$S = \frac{2.5}{2-\sqrt{2}} \cdot \frac{2+\sqrt{2}}{2+\sqrt{2}} = \frac{10(2+\sqrt{2})}{2} = 5(2+\sqrt{2}),$$

$$AA_1 + AA_2 + AA_3 + \dots = 5(2+\sqrt{2}) \text{ см.}$$

17. Решение на задачата:

$$f(x) = 2ax^3 - (4a+7)x^2 + 6ax + 4 \quad a \in R, a \neq 0.$$

$$a = -1 \Rightarrow f(x) = -2x^3 - 3x^2 - 6x + 4,$$

$$D_x : x \in (-\infty; +\infty),$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \mp\infty. \text{ Няма асимптоти.}$$

$$f'(x) = -6x^2 - 6x - 6$$

$$-6x^2 - 6x - 6 > 0 / : (-6),$$

$$x^2 + x + 1 < 0 \quad D = 1 - 4 < 0.$$

Отговори и решения на задачите

Старият коефициент е равен на $1 > 0 \Rightarrow -6x^2 - 6x - 6 > 0$ няма решения. Следователно $f'(x) < 0 \forall x \Rightarrow f(x)$ е намаляваща и $f(x)$ няма локални екстремуми.

$$f''(x) = -12x - 6,$$

$$-12x - 6 = 0, x = -\frac{1}{2},$$

$$f''(x) > 0 \text{ за } x \in \left(-\infty; -\frac{1}{2}\right) \Rightarrow$$

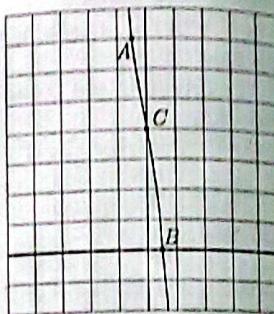
графиката на $f(x)$ е изпъната.

$$f''(x) < 0 \text{ за } x \in \left(-\frac{1}{2}; +\infty\right) \Rightarrow$$

графиката на $f(x)$ е вдъгъната.

$$A\left(-\frac{1}{2}; f\left(-\frac{1}{2}\right)\right) \text{ - инфлексия точка.}$$

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = 6\frac{1}{2} \Rightarrow A\left(-\frac{1}{2}; 6\frac{1}{2}\right); B\left(\frac{1}{2}; 0\right); C(0; 4).$$

$$\text{б)} f'(x) = 6ax^2 - 2(4a+7)x + 6a$$

$$D = (4a+7)^2 - 36a^2 = (4a+7+6a)(4a+7-6a) = (10a+7)(7-2a) \geq 0$$

$$a = -\frac{7}{10}; a = \frac{7}{2}$$

-	+	-
$-\frac{7}{10}$	$\frac{7}{2}$	

$$\begin{cases} a \in \left[-\frac{7}{10}; \frac{7}{2}\right] \\ a \neq 0 \end{cases} \Rightarrow a \in \left[-\frac{7}{10}; 0\right) \cup \left(0; \frac{7}{2}\right].$$

$x_1 + x_2 = \frac{4a+7}{3a}$; $x_1 x_2 = 1$. От това следва, че $9(x_1^2 + x_2^2) + 14 \cdot 1 > 0$ за всяко a от намерените интервали.

$$\text{в)} a \in \left[-\frac{7}{10}; 0\right) \cup \left(0; \frac{7}{2}\right]$$
 е решение на неравенството е б).

Най-голямото цяло число от интервала е 3, т.e. $a = 3$.

$$F(x) = f'(x) = 6.3x^2 - 2(4.3+7)x + 6.3,$$

$$F(x) = 18x^2 - 38x + 18, F'(x) = 36x - 38 = 10,$$

$$36x = 48 \Rightarrow x = \frac{4}{3} \Rightarrow F\left(\frac{4}{3}\right) = -\frac{2}{3} \Rightarrow A\left(\frac{4}{3}; -\frac{2}{3}\right).$$

18. Решение на задачата:

Нека сечението е AMC_1N .

От $(ABB_1A_1) \parallel (CDD_1A_1)$ и $(ADD_1A_1) \parallel (BCC_1B_1)$

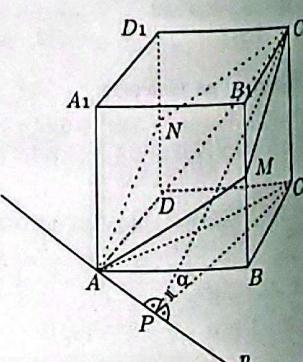
$\Rightarrow AMC_1N$ е успоредник.

AMC_1N се проектира ортогонално върху $(ABCD) \Rightarrow S_{ABCD} = S_{AMC_1N} \cdot \cos \alpha$ и

$$S_{AMC_1N} = \frac{S_{ABCD}}{\cos \alpha}.$$

S_{AMC_1N} ще бъде най-малко при $\cos \alpha$ най-голям
 $\Rightarrow \alpha$ е най-малък ($\alpha \in (0^\circ; 90^\circ)$) и $y = \cos x$ е намаляваща).

Нека $(AMC_1N) \cap (ABCD) = p, A \in p$.

Отговори и решения на задачите

Построяваме $C_1P \perp p \Rightarrow CP \perp p$ и $\angle C_1PC$ е линеен на двустепенния $\angle ((AMC_1N), (ABCD))$
 $\Rightarrow \angle C_1PC = \alpha$.

$$\text{От } \triangle C_1PC : \cotg \alpha = \frac{CP}{CC_1} \quad \left. \begin{array}{l} \text{От } \triangle APC (\angle P = 90^\circ) : CP \leq AC \end{array} \right\} \Rightarrow \cotg \alpha = \frac{CP}{CC_1} \leq \frac{AC}{CC_1} \quad (1).$$

$$\text{От } \triangle ACC_1 : \cotg \alpha \leq \cotg \angle C_1AC \Rightarrow \cotg \alpha \leq \cot \angle C_1AC.$$

От (1) и (2) $\Rightarrow \cotg \alpha \leq \cotg \angle C_1AC$. Тъй като $\cotg \alpha$ е намаляваща функция за $\alpha \in (0; \frac{\pi}{2})$,
то $\alpha \geq \angle C_1AC$, но тогава $\cos \alpha \leq \cos \angle C_1AC$.

$$\text{Най-голямата стойност на } \cos \alpha \text{ е равна на } \cos \angle C_1AC = \frac{AC}{AC_1} = \frac{AB\sqrt{2}}{AB\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{6}}{3} \quad (\triangle ACC_1)$$

$$\Rightarrow S_{AMC_1N} \text{ е най-малко при } \cos \alpha = \frac{\sqrt{6}}{3}.$$

Изпитен вариант №18

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Г	Г	Б	А	В	Б	В	Г	А	В	А	А	А	Г

2. (Г) Разложете числителя и знаменателя на алгебричната дроб на множители.

$$3. (\Gamma) \text{Пресметнете } a = -\frac{5}{7} \text{ от условието, че } x = 5 \text{ е корен на уравнението.}$$

$$4. (\text{Б}) \text{Нека } M_1(x; y) \text{ е ортогоналната проекция на } M(x_M; y_M) \text{ върху правата } q \text{ с уравнение } ax + by + c = 0. \text{ Тогава } MM_1 = d = \frac{|ax_M + by_M + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}.$$

5. (А) Намерете константата a и използвайте формулите за дисперсия

$$DX = \sum x_i^2 p_i^2 - (\sum x_i p_i)^2 \text{ и за квадратично отклонение } \sigma = \sqrt{DX}.$$

6. (В) Векторът \vec{PQ} се изразява чрез векторите \vec{AC} и \vec{AB} и се намира

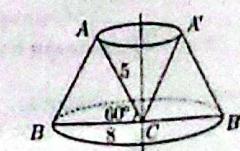
$$\vec{PQ} = (a-b)\vec{AC} + \left(\frac{2}{3}b - \frac{1}{a}\right)\vec{AB}, \text{ откъдето } \frac{2}{3}b - \frac{1}{a}a = 0, \text{ защото } \vec{PQ} \text{ и } \vec{AC} \text{ са колinearни.}$$

7. (Б) Проектира се правоъгълният трапец в равнината α ($AD \in \alpha$) и се използва, че $B_{\text{проекция}} = B_{\text{трапеца}} \cdot \cos \varphi$, където φ е ъгълът между равнината на трапеца и равнината α .

$$8. (\text{Б}) \text{Решете системата} \quad \begin{cases} \frac{x^2}{9} + y^2 = 1 \\ 4x + 9y + 9 = 0 \end{cases}.$$

10. (А) Чрез косинусова теорема се намира $AB = 7$.

$$\text{Тогава } S_1 = S_{\text{пресечення конус}} + B_{\text{трапеца}} = 8 + S_{\text{конус}}.$$

11. (В) Ако точките G_1, G_2 и G_3 са съответно медицентровете на три от стените на правилния тетраедър, а точките D_1, D_2 и D_3 са съответно средите на страните на четвъртата стена, то $\triangle G_1G_2G_3 \sim \triangle D_1D_2D_3$ с коефициент на подобие $k_1 = \frac{2}{3}$ и $\triangle D_1D_2D_3 \sim \triangle ABC$ с $k_2 = \frac{1}{2}$.

12. (А) Разпределя се по една задача на всеки ученик и за останалите три задачи се използва формулата за комбинация с повторение $\tilde{C}_n^k = \frac{(n+k-1)!}{k!(n-1)!}$.

13. (А) Използвайте, че $y'(x) = \tan \alpha$.

15. (Г) Частното q се пресмята от равенството $a_n = \frac{1}{2}(a_{n+1} + a_{n+2} + a_{n+3} + \dots)$, където $a_{n+1} + a_{n+2} + a_{n+3} + \dots$ е сбор на безкрайно малка геометрична прогресия с първи член a_{n+1} .

16. Решение на задачата:

Чрез схемата на Хорнер определяме един от корените на уравнението, например -3 , и получаваме реципрочното уравнение $15x^4 - 28x^3 - 230x^2 - 28x + 15 = 0$. Решението може да продължи чрез схемата на Хорнер или чрез полагането $x + \frac{1}{x} = t$.

Решенията на даденото уравнение са числата -3 (двукратен корен), $-\frac{1}{3}, \frac{1}{5}$ и 5 .

17. Решение на задачата:

a) От $a, b, c \Rightarrow b^2 = ac$, $a, b, c - 64 \Rightarrow 2b = a+c-64$ и от $a, b-8, c-64 \Rightarrow (b-8)^2 = a(c-64)$. Трите равенства образуват система от втора степен с три неизвестни. Решението на тази система е удобно да започне от $(b-8)^2 = a(c-64) \Leftrightarrow b^2 - 16b + 64 = ac - 64a$ и от $b^2 = ac$ получаваме $b = 4(a+1)$.

$$\text{Тогава от } \begin{cases} b = 4(a+1) \\ 8(a+1) = a+c-64 \\ 16(a+1)^2 = ac \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = 4(a+1) \\ c = 7a+72 \\ 16(a+1)^2 = a(7a+72) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = 20 \text{ или} \\ c = 100 \end{cases} \quad \left| \begin{array}{l} a = \frac{4}{9} \\ b = \frac{52}{9} \\ c = \frac{676}{9} \end{array} \right.$$

Определяме $q = 5$ или $q = 13$. $|13| > 6$ и $q = 13$ не е решение. Следователно коефициентите са $a = 4$, $b = 20$ и $c = 100$ и $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - \frac{5}{4}x^2 + x - \frac{1}{2}$.

6) От $f'(x) = x^2 - \frac{5}{2}x + 1$ и $f'(x) = 0$ намираме $x_1 = \frac{1}{2}$ и $x_2 = 2$.

Тогава за $x \in (-\infty; \frac{1}{2}) \cup (2; +\infty)$ $f(x)$ е растяща и за $x \in (\frac{1}{2}; 2)$ – намаляваща, откъдето

$f_{min}(2) = -\frac{5}{6}$ и $f_{max}(\frac{1}{2}) = -\frac{13}{48}$. Следователно $f(x)$ достига локален минимум в точка $(2; -\frac{5}{6})$ и локален максимум в точка $(\frac{1}{2}; -\frac{13}{48})$.

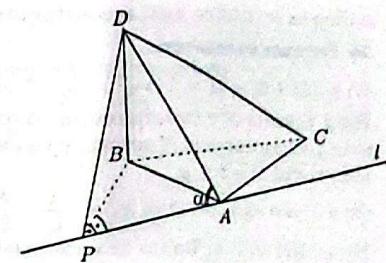
в) За определяне на абсолютните екстремуми в интервала $[0; 3]$ пресмятаме $f(0) = -\frac{1}{2}$, $f(3) = -\frac{5}{6}$ и ги сравняваме със стойностите на $f(x)$ при локалните екстремуми, откъдето намираме $f_{max}(x) = f(3) = \frac{1}{4}$ за $x \in [0; 3]$ и $f_{min}(x) = f(2) = -\frac{5}{6}$ за $x \in [0; 3]$.

18. Решение на задачата:

В равнината на $\triangle ABC$ построяваме права $l \parallel BC$ и $BP \perp l$.

Тогава $\angle(AD; BC) = \angle(AD; l) = \angle PAD = \alpha$ и $DP \perp l$ (Зашо?). откъдето $\tan \alpha = \frac{DP}{PA}$.

Означаваме $AB = BC = AC = BD = x$ и определяме $AP = \frac{x}{2}$, $BP = h_{BC} = \frac{x\sqrt{3}}{2}$ и $DP = \sqrt{DB^2 + BP^2} = \sqrt{x^2 + \frac{3}{4}x^2} = \frac{x\sqrt{7}}{2}$. Следователно $\tan \alpha = \frac{x\sqrt{7}}{2} : \frac{x}{2} = \sqrt{7}$.

Изпитен вариант №19

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	G	B	B	A	G	V	V	G	A	G	V	G	V	B

1. (А) Четните цифри са 0, 2, 4, 6, 8. На първо място не може да бъде нула.

3. (Б) Прилага се формулата за математическо очакване $EX = \sum X_i p_i$ след намирането на a .

5. (А) Използвайте $S''(t)$.

7. (В) Намерете $x_1 = 2$ чрез схемата на Хорнер и приложете метода за решаване на симетрични уравнения от четна степен.

8. (В) Въвежда се правоъгълна координатна система с оси AB и CD и единична отсечка $r = \frac{AB}{2}$. Съставят се уравненията на правите AM и CN . Намира се пресечната им точка, за която се доказва, че лежи на окръжността.

$$9. (\Gamma) \text{ Преобразува се изразът } \frac{\sin\left(x - \frac{\pi}{3}\right)}{2 \cos x - 1} = \frac{2 \sin\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{6}\right) \cos\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{6}\right)}{2 \left(\cos x - \frac{1}{2}\right)}$$

до израза $\frac{-\cos\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{6}\right)}{2 \sin\left(\frac{x}{2} + \frac{\pi}{6}\right)}$.

10. (А) Използвайте, че $S_{\text{проекция}} = S_{\text{многоъгълник}} \cdot \cos \varphi$, където φ е ъгълът между равнината на многоъгълника и равнината α .

11. (Г) Уравнението е симетрично (частен случай на реципрично) с корени $\sqrt{2}$ и $\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{5}{6}$ и $-\frac{6}{5}$.

12. (Б) Ротационното тяло е комбинация от два конуса с обща основа.

13. (Г) Лицето на повърхнината на пирамидата е удвоеният сбор от лицата на равнобедрен и равностранен триъгълник.

Отговори и решения на задачите

15. (Б) Частното q се намира от равенството $\frac{a_n}{a_{n+1} + a_{n+2} + \dots} = \frac{4}{7}$, където $a_{n+1} + a_{n+2} + \dots$ е сбор на безкрайно малка геометрична прогресия с първи член a_{n+1} .

16. Решение на задачата:

От $g: 2x + 3y - 21 = 0 \Rightarrow y = -\frac{2}{3}x + 7 \Rightarrow k_g = -\frac{2}{3}$.
Нека точката N е симетрична на M относно правата g . Следователно N лежи на права h , минаваща през точка M и $h \perp g$.

$$\text{От } h \perp g \Rightarrow k_h \cdot k_g = -1 \Rightarrow k_h = -\frac{1}{k_g} = \frac{3}{2}.$$

Точка $M(1; 2) \in h$. Тогава за уравнението на права $h: y = y_0 + k_h(x - x_0)$ получаваме

$$h: y = 2 + \frac{3}{2}(x - 1) \Rightarrow h: 3x - 2y + 1 = 0.$$

Нека h пресича g в точка P . Координатите на точка P са решение на системата

$$\begin{cases} 2x + 3y - 21 = 0 \\ 3x - 2y + 1 = 0 \end{cases} \Rightarrow P(3; 5).$$

За да бъде N симетрична на M относно g , трябва P да е среда на отсечката MN . Координатите на точка N определяме от равенствата

$$\frac{x_M + x_N}{2} = x_P \Rightarrow \frac{1 + x_N}{2} = 3 \Rightarrow x_N = 5.$$

$$\frac{y_M + y_N}{2} = y_P \Rightarrow \frac{2 + y_N}{2} = 5 \Rightarrow y_N = 8. \text{ Получихме } N(5; 8).$$

17. Решение на задачата:

$$f(x) = \sqrt{-3x^2 + 5x + 2}$$

$$\text{a) } D: -3x^2 + 5x + 2 \geq 0 \Leftrightarrow \left(x + \frac{1}{3}\right)(x - 2) \leq 0,$$

$$x_1 = -\frac{1}{3} \text{ и } x_2 = 2.$$

$$D: x \in \left[-\frac{1}{3}; 2\right].$$

За $x \in D, f(x) = \sqrt{-3x^2 + 5x + 2} \geq 0 \Rightarrow f_{min} = 0$.

$$\text{Най-голямата стойност на } f(x) \text{ се достига във върха на параболата } x_v = -\frac{b}{2a} = \frac{5}{6}.$$

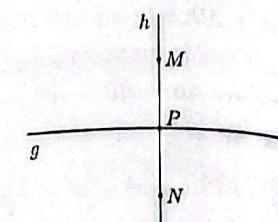
$$f_{max} = f\left(\frac{5}{6}\right) = \frac{7\sqrt{3}}{6} \Rightarrow f(x) \in \left[0; \frac{7\sqrt{3}}{6}\right].$$

$$\text{б) } f(x) = \sqrt{-3x^2 + 5x + 2} = (-3x^2 + 5x + 2)^{\frac{1}{2}}$$

$$f'(x) = \frac{1}{2}(-3x^2 + 5x + 2)^{-\frac{1}{2}}(-6x + 5) = \frac{5 - 6x}{2\sqrt{-3x^2 + 5x + 2}}.$$

$$f''(x) = -\frac{1}{4}(-3x^2 + 5x + 2)^{-\frac{3}{2}}(-6x + 5)^2 + \frac{1}{2}(-3x^2 + 5x + 2)^{-\frac{1}{2}} \cdot (-6) =$$

$$= \frac{49}{4(3x^2 - 5x - 2)\sqrt{-3x^2 + 5x + 2}}.$$

Отговори и решения на задачите

$$\text{в) } f'(x) = \frac{5 - 6x}{2\sqrt{-3x^2 + 5x + 2}} = 0 \Leftrightarrow x = \frac{5}{6}.$$

x	$-\frac{1}{3}$	$\frac{5}{6}$	2
$f(x)$	0 ↗ $\frac{7\sqrt{3}}{6}$ ↘ 0		
$f'(x)$	+	+	- - -

Функцията има локален максимум в точката $\left(\frac{5}{6}, \frac{7\sqrt{3}}{6}\right)$.

18. Решение на задачата:

Нека N е среда на BC и O_1 среда на AC . Тогава $MN \perp BC$ и $O_1N \perp BC$.

Следователно $\not\propto ((ABCD), (BCM)) \Rightarrow O_1NM$.

Ако O е центърът на сферата, то NO е ъглополовяща на $\not\propto O_1NM$. Нека $\not\propto O_1NO = ONM = x$.

$$\text{От } \Delta O_1NO, \frac{O_1N}{O_1O} = \cot g x \Rightarrow O_1N = r \cdot \cot g x \Rightarrow BC = AB = 2r \cdot \cot g x.$$

$$\text{От } \Delta O_1NM, \frac{O_1N}{MN} = \cos 2x \Rightarrow$$

$$MN = \frac{r \cot g x}{\cos 2x}.$$

$$\text{За лицето на околната повърхнина на пирамидата } ABCDM \text{ получаваме } S = 4 \frac{BC \cdot MN}{2} = \frac{4r^2 \cdot \cot g^2 x}{\cos 2x}.$$

Разглеждаме функцията $f(x) = \frac{\cot g^2 x}{\cos 2x} = \frac{1 - \sin^2 x}{\sin^2 x(1 - 2\sin^2 x)}$ в интервал $(0; \frac{\pi}{4})$.

$$\text{Полагаме } \sin^2 x = u. \text{ Нека } \varphi(u) = \frac{1 - u}{u(1 - 2u)} = \frac{u - 1}{2u^2 - u}, u \in (0; \frac{1}{2}).$$

$$\varphi'(u) = \frac{2u^2 - u - (u - 1)(4u - 1)}{(2u^2 - u)^2} = \frac{-2u^2 + 4u - 1}{(2u^2 - u)^2}.$$

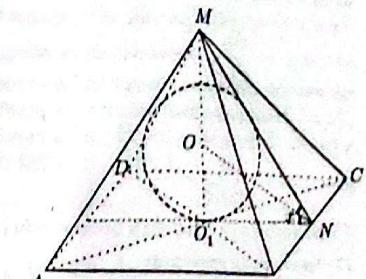
$$\varphi'(u) = 0 \Leftrightarrow -2u^2 + 4u - 1 = 0, \text{ откъдето } u_1 = \frac{2 - \sqrt{2}}{2} \in \left(0; \frac{1}{2}\right) \text{ и } u_2 = \frac{2 + \sqrt{2}}{2} \notin \left(0; \frac{1}{2}\right).$$

u	0	$\frac{2 - \sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
$\varphi(u)$	↘ min ↗		
$\varphi'(u)$	- - 0 + +		

$$\varphi_{min} = \varphi\left(\frac{2 - \sqrt{2}}{2}\right) = 3 + 2\sqrt{2}.$$

Функцията $\sin^2 x$ е растяща в интервала $(0; \frac{\pi}{4})$.

Следователно $S_{min}(x) = 4r^2 \varphi_{min}(u) = 4r^2(3 + 2\sqrt{2})$.

Изпитен вариант №20

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Г	А	Г	А	Б	В	Б	А	В	А	Б	В	А	Г

16. Решение на задачата:

- a) За да построим сечението, използваме теорема, че успоредните равнини дават успоредни пресечници и получаваме, че сечението $PNKM$ е ромб. За намиране на ъгъла ще използваме теоремата, че $\cos \alpha = \frac{S_{\text{пр}}}{S_{\text{сеч}}}$. Ортогоналната проекция на сечението е основата на призмата, а тя има лице 25 cm^2 . Намираме диагоналите на ромба $5\sqrt{2} \text{ cm}$ и $\sqrt{66} \text{ cm}$. Лицето му е $10\sqrt{33} \text{ cm}^2$, а търсеният ъгъл има $\cos \alpha = \frac{25}{10\sqrt{33}} = \frac{5\sqrt{33}}{66}$.

б) Двете тела са единакви и обемите им са равни на $\frac{V}{2} = 100 \text{ cm}^2$.

17. Решение на задачата:

a) Решението на неравенството са $x \in (-\sqrt{3}; \sqrt{3})$. Отт. $x = 1$

б) ДС са $x \geq -3, 5$. Решаваме уравнението $9^{(\sqrt{2x+7})} = 3^{x+4}$

$\Leftrightarrow 8x + 28 = x^2 + 8x + 16 \Leftrightarrow x_{1,2} = \pm 2\sqrt{3}$ – и двете числа са от ДС и са корени.

Решаваме и уравнението $x^2 - 16 = 0$ и получаваме $x_{1,2} = \pm 4$, но $x_2 = -4 \notin$ ДС и не е корен.

Произведенето на корените е $(2\sqrt{3})(-2\sqrt{3}) = -48$.

в) Полагаме $\cos x = y \in [-1; 1]$ и получаваме квадратното уравнение $3ky^2 + 3y - 1 = 0$. Търсим за кои стойности на параметъра k това уравнение има един корен от интервала $[-1; 1]$.

Нека $f(y) = 3ky^2 + 3y - 1$ и разглеждаме случаите:

1) $k = 0$, тогава уравнението е линейно и коренят му е $y = \frac{1}{3} \in [-1; 1]$.

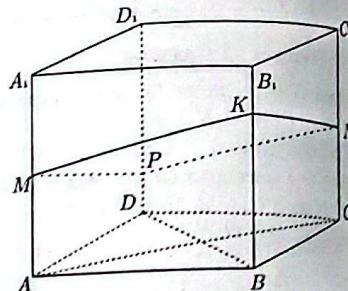
2) Нека уравнението има корен -1 , тогава $3k - 4 = 0 \Rightarrow k = \frac{4}{3}$, ако има корен 1 , тогава $3k + 2 = 0 \Rightarrow k = -\frac{2}{3}$.

3) Нека има точно един корен на уравнението в интервала $[-1; 1]$. От теоремите за разположение на корени на квадратно уравнение получаваме, че

$$f(-1) \cdot f(1) > 0, (3k - 4)(3k + 2) < 0 \Rightarrow k \in \left(-\frac{2}{3}; \frac{4}{3}\right).$$

4) Нека двета корена на уравнението са в интервала $[-1; 1]$. Сново прилагаме теоремата за разположение на корени:

$$\begin{cases} D > 0 \\ a \cdot f(-1) > 0 \\ a \cdot f(1) > 0 \\ -1 < \frac{b}{2a} < 1 \end{cases} \quad \text{и получаваме системата} \quad \begin{cases} 9 + 12k > 0 \\ 3h(3k - 4) > 0 \\ 3h(3k + 2) > 0 \\ -1 < -\frac{1}{2k} < 1 \end{cases}$$

Решението и е $k \in \left(\frac{4}{3}; +\infty\right)$.

Като обобщим получените резултати, отговорът е $k \in \left[-\frac{2}{3}; +\infty\right)$.

18. Решение на задачата:

Дефиниционната област на функцията е: $1 \leq x \leq 2\sqrt{5}$. Производната на функцията е $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x-1}} - \frac{x}{\sqrt{20-x^2}} = \frac{\sqrt{20-x^2}-2x\sqrt{x-1}}{2\sqrt{(x-1)(20-x^2)}}$. Решаваме уравнението $f'(x) = 0 \Leftrightarrow -4x^3 + 3x^2 + 20 = 0 \Leftrightarrow (2-x)(4x^2 - 5x + 10) = 0$. Следователно функцията расте за $1 \leq x \leq 2$ и намалява за $2 \leq x \leq 2\sqrt{5}$. Най-голямата стойност е $f(2) = 1 + \sqrt{20-4} = 5$. Най-малката стойност намираме, като сравним $f(1) = 0 + \sqrt{19} > f(2\sqrt{5}) = \sqrt{2\sqrt{5}-1} + 0$.

За да намерим броя на корените на уравнението, сравняваме $f(2\sqrt{5}) = \sqrt{2\sqrt{5}-1} < 3 < \sqrt{19} = f(1)$. Следователно функцията $f(x)$ достига стойност 3 само за една стойност на променливата.

Изпитен вариант №21

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Б	В	А	Б	Г	Г	Г	А	Г	Б	А	Б	В	В	А

$$1. (\text{Б}) \vec{m} \cdot \vec{n} = (-\vec{d} + 3\vec{b}) \cdot (2\vec{d} - 3\vec{b}) = -2\vec{d}^2 + 3\vec{d} \cdot \vec{b} + 4\vec{d} \cdot \vec{b} - 6\vec{b}^2$$

$$\vec{d} \cdot \vec{b} = 0 \Rightarrow \vec{m} \cdot \vec{n} = -2 - 6 = -8, \quad |\vec{d}| = |\vec{b}| = 1$$

$$|\vec{m}| = \sqrt{\vec{m}^2} = \sqrt{(-\vec{d} + 3\vec{b})^2} = \sqrt{\vec{d}^2 - 4\vec{d} \cdot \vec{b} + 9\vec{b}^2} = \sqrt{5}$$

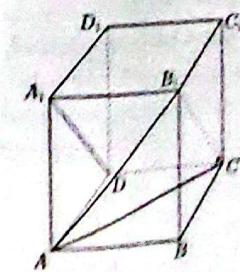
$$|\vec{n}| = \sqrt{\vec{n}^2} = \sqrt{(2\vec{d} - 3\vec{b})^2} = \sqrt{4\vec{d}^2 - 12\vec{d} \cdot \vec{b} + 9\vec{b}^2} = \sqrt{13}$$

$$\Rightarrow \cos \varphi(\vec{m}, \vec{n}) = \frac{\vec{m} \cdot \vec{n}}{|\vec{m}| \cdot |\vec{n}|} = -\frac{8}{\sqrt{5}\sqrt{13}} = -\frac{8\sqrt{65}}{65}.$$

$$2. (\text{Б}) PQ = \sqrt{(3-1)^2 + (5+3)^2} = \sqrt{2^2 + 8^2} = \sqrt{68} = 2\sqrt{17}$$

$$S_{PQMN} = \frac{PQ^2}{2} = \frac{68}{2} = 34.$$

$$3. (\text{А}) \frac{3}{6} = \frac{5}{10} \neq -\frac{4}{7}$$

4. (Б) Постройте $B_1C \parallel A_1D$

$$\Rightarrow \angle(AC; DA_1) = \angle(AC; B_1C) = \angle ACB_1$$

$\triangle ACB_1$ – равностранен

(AC, B_1C и AB_1 диагонали,

единакви квадрати)

$$\Rightarrow \angle ACB_1 = 60^\circ.$$

Отговори и решения на задачите

5. (Г) $p : \pm 1; \pm 2; \pm 4; \pm 8$ $q : \pm 1; \pm 2 \Rightarrow \frac{p}{q} : \pm 1; \pm \frac{1}{2}; \pm 2; \pm 4; \pm 8$
може да са корени

6. (Г) $\lim_{x \rightarrow 6} \frac{x^2 - 36}{3 - \sqrt{x+3}} = \lim_{x \rightarrow 6} \frac{(x-6)(x+6)(3+\sqrt{x+3})}{(3-\sqrt{x+3})(3+\sqrt{x+3})} = \lim_{x \rightarrow 6} \frac{(x-6)(x+6)(3+\sqrt{x+3})}{9-x-3} =$
 $= \lim_{x \rightarrow 6} \frac{(x-6)(x+6)(3+\sqrt{x+3})}{-(x-6)} = \lim_{x \rightarrow 6} [-(x+6)(3+\sqrt{x+3})] = -(6+6)(3+\sqrt{9}) = -12.6 = -72.$

7. (Г) $f'(x) = 3 \sin^2 5x \cdot (\sin 5x)' \cdot (5x)' = 15 \sin^2 5x \cdot \cos 5x \cdot 5.$

8. (А) $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{\sin 2(x-5)}{x-5} = \lim_{x \rightarrow 5} 2 \cdot \frac{\sin 2(x-5)}{2 \cdot (x-5)} = 2 \Rightarrow 3m+5=2 \Rightarrow 3m=-3 \Rightarrow m=1.$

9. (Г) $f'(x) = 3x^2 - 12x + m$; при $f'(3)=0$; $3 \cdot 3^2 - 12 \cdot 3 + m = 0 \Rightarrow 27 - 36 + m = 0 \Rightarrow m=9$.

10. (Б) $\lim_{x \rightarrow \pm 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm 2} \frac{5x}{(2-x)(2+x)} = \infty.$

11. (А) $\widetilde{C_4^7} = C_{4+7-1}^7 = C_{10}^7 = C_{10}^{10-7} = C_{10}^3 = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 120.$

12. (Б) $x^2 + 4x + 4 - 4 + y^2 - 10y + 25 - 25 + 13 = 0$

$(x^2 + 2)^2 + (y - 5)^2 - 16 = 0$

$(x^2 + 2)^2 + (y - 5)^2 = 4^2 \Rightarrow R = 4.$

13. (Б) $AB = 5 \text{ cm} \Rightarrow PB = 5 - m;$

Означаваме $AT = y$.

$\triangle AHT$:

$$\sin 60^\circ = \frac{TH}{AT}; \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{TH}{y} \Rightarrow TH = \frac{\sqrt{3}}{2}y.$$

$\triangle ABC \sim \triangle PBQ$

$$\frac{AB}{PB} = \frac{AC}{PQ} \Rightarrow \frac{5}{5-m} = \frac{4}{y} \Rightarrow y = \frac{20-4m}{5}$$

$$\Rightarrow TH = \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{20-4m}{5} \right)$$

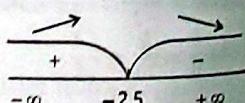
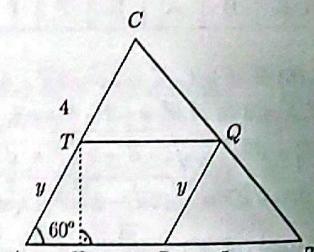
$$S_{APQT} = AP \cdot TH = m \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{20-4m}{10} \right) =$$

$$= \frac{\sqrt{3}}{20} (20m - 4m^2).$$

$$f'(m) = 20 - 8m \Rightarrow m = 2,5, \text{ т.е. за } m = 2,55 S \text{ е max.}$$

14. (Б) А) $f(-x) = 5(-x)^2 = 5x^2 = f(x) \Rightarrow f(x) - \text{четна},$

Б) $f(-x) = (-x) \cdot \cot g(-x) = -x(-\cot g x) = x \cot g x = f(x) \Rightarrow f(x) - \text{четна}.$

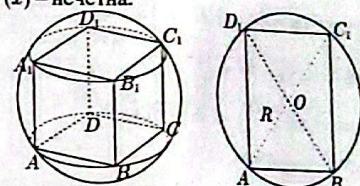
В) $f(-x) = -x \cos 2(-x) = -x \cos 2x = -f(x) \Rightarrow f(x) - \text{нечетна}.$

15. (А)

Радиусът R на кълбото е и радиус на описаната около ABC_1D_1 окръжност.

$$AC_1 = a\sqrt{3} = 2\sqrt{3}\sqrt{3} = 6 \Rightarrow R = 3,$$

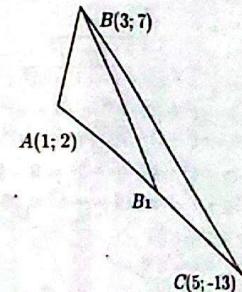
$$V = \frac{4}{3}\pi R^3 = \frac{4}{3}\pi 27 = 36\pi.$$

16. Решение:

а) $B_1 \left(\frac{1+5}{2}, \frac{2-13}{2} \right), B_1 \left(3, \frac{-11}{2} \right)$ и $B(3; 7)$.

Тъй като имат една и съща първа координата $\Rightarrow BB_1: x = 3$.

б) $A(1; 2), B(3; 7) \quad AB: \frac{x - x_A}{x_B - x_A} = \frac{y - y_A}{y_B - y_A}$

$$\frac{3-1}{7-2} = \frac{y-2}{5-2} \Leftrightarrow \frac{x-1}{2} = \frac{y-2}{5} \Leftrightarrow 5x-5 = 2y-4 \Leftrightarrow AB: 5x-2y-1=0.$$

$$B(3; 7), C(5; -13) \quad \frac{x-3}{5-3} = \frac{y-7}{-13-7} \Leftrightarrow \frac{x-3}{2} = \frac{y-7}{-20},$$

$$-20x+60 = 2y-14 \Leftrightarrow 20x+2y-74=0 \Leftrightarrow BC: 10x+y-37=0.$$

$$AC: A(1; 2), C(5; -13) \quad \frac{x-1}{5-1} = \frac{y-2}{-13-2} \Leftrightarrow \frac{x-1}{4} = \frac{y-2}{-15}$$

$$\Leftrightarrow -15x+15 = 4y-8 \Leftrightarrow AC: 15x+4y-23=0.$$

в) $AB: 5x-2y-1=0$, за $a=5$ и $b=-2$

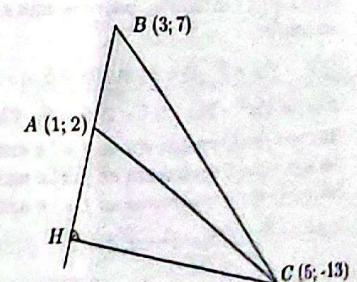
и получаваме $k = -\frac{a}{b}$, $k_{AB} = \frac{5}{2}$,

$$k_{AB} \cdot k_{CH} = -1 \Rightarrow k_{CH} = -\frac{2}{5}.$$

$CH: y = k_{CH}x + n$, точка $C \in CH$

$$\Rightarrow -13 = -\frac{2}{5} \cdot 5 + n \Rightarrow n = -11 \Rightarrow CH: y = -\frac{2}{5}x - 11,$$

$$CH: 2x+5y+55=0.$$

г) $AB: 5x-2y-1=0$.

Отговори и решения на задачите

$$\text{точка } C(5; -13), |CH| = \frac{|5.5 - 2(-13) - 1|}{\sqrt{5^2 + (-2)^2}}, |CH| = \frac{50}{29}, CH = \frac{50\sqrt{29}}{29},$$

$$|AB| = \sqrt{(3-1)^2 + (7-2)^2} = \sqrt{4+25} = \sqrt{29}.$$

$$S_{ABC} = \frac{AB \cdot CH}{2}, S = \frac{\sqrt{29} \cdot \frac{50\sqrt{29}}{29}}{2} \cdot \frac{1}{2}.$$

$$S_{\triangle ABC} = 25 \text{ кв. м. ед.}$$

д) $OA = OB = OC = R$, точка $O(a; b)$

$$|OA| = \sqrt{(1-a)^2 + (2-b)^2},$$

$$|OB| = \sqrt{(3-a)^2 + (7-b)^2},$$

$$|OC| = \sqrt{(5-a)^2 + (-13-b)^2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (1-a)^2 + (2-b)^2 = (3-a)^2 + (7-b)^2 \\ (3-a)^2 + (7-b)^2 = (5-a)^2 + (-13-b)^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 1 - 2a + a^2 + 4 - 4b + b^2 = 9 - 6a + a^2 + 49 - 14b + b^2 \\ 9 - 6a + a^2 + 49 - 14b + b^2 = 25 - 10a + a^2 + 169 + 26b + b^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 4a + 10b = 53 \\ 4a - 40b = 136 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 50b = -83 \\ 4a + 10b = 53 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = -\frac{83}{50} \\ a = \frac{87}{5} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{точка } O\left(\frac{87}{5}; -\frac{83}{50}\right).$$

$$12. f(x) = x^4 - 4x^3 - 5, \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = +\infty,$$

$$f'(x) = 4x^3 - 12x^2, 4x(x-3) = 0, x_1, 2 = 0, x_3 = 3.$$

Ако $x \in (-\infty; 3)$, то $f(x)$ намалява.

Ако $x \in (3; +\infty)$ то $f(x)$ расте \Rightarrow при $x = 3$ $f(x)$ има минимум.

$$f(3) = 3^4 - 4 \cdot 3^3 - 5 = 81 - 108 - 5 = -32 \Rightarrow f_{\min} = f(3) = -32$$

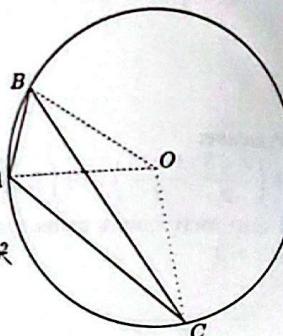
$$f'(x) = 12x^2 - 24x, 12x^2 - 24x = 0, 12x(x-2) = 0, x_1 = 0, x_2 = 2.$$

За $x \in (-\infty; 0)$ графиката на $f(x)$ е изпъкната.

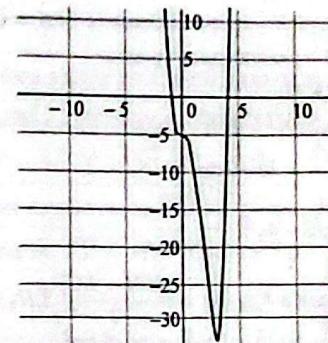
За $x \in (-\infty; 3)$ графиката на $f(x)$ е вдълбната.

За $x \in (-\infty; 3)$ графиката на $f(x)$ е изпъкната.

$$f(0) = -5, f(2) = 2^4 - 4 \cdot 2^3 - 5, f(2) = -21.$$

x	$-\infty$	-1	0	2	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	-	0	-	+
$f''(x)$	+	+	+	0	-	+
$f(x)$	$+\infty$	0	-5	-21	-32	$+\infty$

18. Решение на задачата: Нека равнината е α . $PQ \parallel D_1A$ и $C_1B \parallel D_1A \Rightarrow PQ \parallel C_1B$.

Тъй като $PQ \parallel \alpha$, то $C_1B \subset \alpha$ или $C_1B \parallel \alpha$.

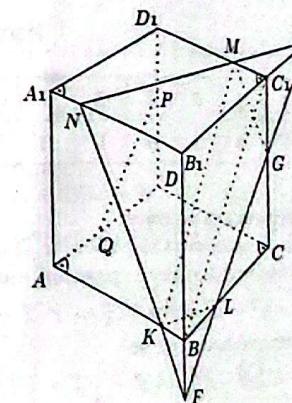
$C_1B \notin \alpha$, защото $\alpha \cap (A_1B_1C_1) = MN$ и $C_1 \notin MN \Rightarrow C_1B \parallel \alpha$.

Това означава, че пресечницата на α и (BB_1C_1C) е успоредна на C_1B .

Нека $MN \cap B_1C_1 = E$ (т. $E \in \alpha$) \Rightarrow пресечницата на α и (BB_1C_1C) е права, минаваща през т. E и успоредна C_1B .

Нека тази права пресича C_1C , BC и B_1B съответно в точките G , L и F . Тогава пресечницата на α и $(AB_1B_1A_1)$ ще бъде NF . Но $FN \cap AB = K \Rightarrow$

сечението на α с куба е $MGLKN$.

$$MC_1 = 2 \text{ cm}, NB_1 = 6 \text{ cm}.$$

$\triangle MC_1E \sim \triangle NB_1E$

$$\frac{MC_1}{NB_1} = \frac{EC_1}{EB_1}, \frac{1}{3} = \frac{EC_1}{EC_1 + 8} \Rightarrow EC_1 = 4 \text{ cm}.$$

$EF \parallel C_1B \Rightarrow \angle FEB_1 = \angle BC_1B_1 = 45^\circ \Rightarrow$

$$C_1G = 4 \text{ cm}, GL = 4\sqrt{2} \text{ cm} \text{ и } BL = BF = 4 \text{ cm}.$$

$$MG = \sqrt{MC_1^2 + C_1G^2} = \sqrt{4+16} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5} \text{ cm}.$$

$\triangle BKF \sim \triangle B_1NF \Rightarrow$

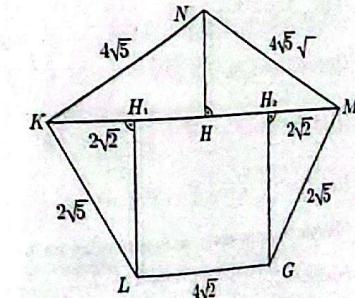
$$\Rightarrow \frac{BF}{FB_1} = \frac{BK}{B_1N}, \frac{4}{12} = \frac{BK}{6} \Rightarrow BK = 2 \text{ cm} \Rightarrow KL = 2\sqrt{5} \text{ cm}.$$

Тъй като $NB_1 = 6 \text{ cm}$, $MC_1 = 2 \text{ cm}$ и $D_1A_1 = 8 \text{ cm}$, $MN = \sqrt{8^2 + 4^2} = \sqrt{80} = 4\sqrt{5} \text{ cm}$ и

$$KB = 2 \text{ cm}, NB_1 = 6 \text{ cm}, AA_1 = 8 \text{ cm} \Rightarrow NK = \sqrt{8^2 + 4^2} = 4\sqrt{5}.$$

За петоъгълника $MGLKN$ имаме $MG = KL = 2\sqrt{5} \text{ cm}$, $NK = MN = 4\sqrt{5} \text{ cm}$ и

$$GL = 4\sqrt{2} \text{ cm}.$$

$MC_1 \parallel KB$ и $MC_1 = KB \Rightarrow MC_1BK$ – правоъгълник $\Rightarrow MK = C_1B = 8\sqrt{2}$ см.

$GL \parallel C_1B$, $MK \parallel GL \Rightarrow KLGM$ – равнобедрен трапец.

Построяваме $NH \perp KM$ в $\triangle NKM$

$$KH = HM = 4\sqrt{2} \text{ см и } NH = \sqrt{KN^2 - KH^2} = \sqrt{80 - 32} = \sqrt{48} = 4\sqrt{3} \text{ см.}$$

$$\Rightarrow S_{NKM} = \frac{KM \cdot NH}{2} = \frac{8\sqrt{2} \cdot 4\sqrt{3}}{2} = 16\sqrt{6} \text{ см}^2.$$

LH_1 и GH_2 – височини в $KLGM$

$$KH_1 = H_2M = \frac{KM - LG}{2} = \frac{8\sqrt{2} - 4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2} \text{ см.}$$

$$\Rightarrow LH_1 = \sqrt{KL^2 - KH_1^2} = 2\sqrt{3} \text{ см и } S_{KLGM} = \frac{(KM + LG)}{2} \cdot LH_1 = \frac{12\sqrt{2} \cdot 2\sqrt{3}}{2} = 12\sqrt{6} \text{ см}^2$$

$$\Rightarrow S_{NKLGM} = S_{NKM} + S_{KLGM} = 16\sqrt{6} + 12\sqrt{6} = 28\sqrt{6} \text{ см}^2.$$

Изпитен вариант №22

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	В	Б	В	Г	В	Г	А	Б	Г	Б	А	Г	Г	В

16. Решение на задачата:

Нека p е дължината на ръбовете. Полагаме $\vec{x} = \overrightarrow{AB}$, $\vec{y} = \overrightarrow{AC}$ и $\vec{z} = \overrightarrow{AD}$.

Понеже тетраедърът е правилен, имаме, че

$$\vec{x}^2 = \vec{y}^2 = \vec{z}^2 = p^2 \text{ и } \vec{x} \cdot \vec{y} = \vec{x} \cdot \vec{z} = \vec{y} \cdot \vec{z} = \frac{1}{2}p^2.$$

От условието следва, че

$$\overrightarrow{BM} = \overrightarrow{AM} - \overrightarrow{AB} = -\vec{x} + \frac{1}{3}\vec{y} + \frac{1}{3}\vec{z},$$

$$\overrightarrow{AN} = \frac{1}{2}\vec{x} + \frac{1}{2}\vec{y} \text{ и } \overrightarrow{DN} = \overrightarrow{AN} - \overrightarrow{AD} = \frac{1}{2}\vec{x} + \frac{1}{2}\vec{y} - \vec{z}$$

$$\text{Пресмятаме, че } \overrightarrow{BM} \cdot \overrightarrow{DN} = \left(-\vec{x} + \frac{1}{3}\vec{y} + \frac{1}{3}\vec{z}\right) \cdot \left(\frac{1}{2}\vec{x} + \frac{1}{2}\vec{y} - \vec{z}\right) = -\frac{1}{3}p^2$$

$$|\overrightarrow{BM}|^2 = \left(-\vec{x} + \frac{1}{3}\vec{y} + \frac{1}{3}\vec{z}\right)^2 = \frac{2}{3}p^2$$

$$|\overrightarrow{DN}|^2 = \left(\frac{1}{2}\vec{x} + \frac{1}{2}\vec{y} - \vec{z}\right)^2 = \frac{3}{4}p^2$$

Оттук се пресмята, че косинусът на ъгъла θ между векторите \overrightarrow{BM} и \overrightarrow{DN} е

$$\cos \theta = \frac{\overrightarrow{BM} \cdot \overrightarrow{DN}}{|\overrightarrow{BM}| \cdot |\overrightarrow{DN}|} = -\frac{\sqrt{2}}{3}.$$

Отговор: $-\frac{\sqrt{2}}{3}$.

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

Избор на векторна база в пространството, така че за всеки два вектора от тази база да е известно тяхното скаларно произведение (например базата $\vec{x} = \overrightarrow{AB}$; $\vec{y} = \overrightarrow{AC}$ и $\vec{z} = \overrightarrow{AD}$).	5 точки
Правилно изразяване на векторите \overrightarrow{BM} и \overrightarrow{DN} чрез избрания базис.	5 точки
Правилно пресмятане на $\overrightarrow{BM} \cdot \overrightarrow{DN}$, $ \overrightarrow{BM} ^2$, $ \overrightarrow{DN} ^2$ и $\cos \theta = \frac{\overrightarrow{BM} \cdot \overrightarrow{DN}}{ \overrightarrow{BM} \cdot \overrightarrow{DN} } = -\frac{\sqrt{2}}{3}$.	5 точки

17. Решение на задачата:

а) От условието следва, че $P(-1) = P(1) = 0$. Тогава $a + b = 7$ и $b - a = 3$, откъдето $a = 2$ и $b = 5$.

б) Използване схемата на Хорнер и получаване, че $P(x) = (2x + 5)(x - 1)(x + 1)$. За да се намерят нулиите на $Q(x)$ се решава уравнението $10x^3 + 39x^2 + 39x + 10 = 0$, което е реципрочно от нечетна степен \Rightarrow има корен $x = -1$ и тогава $Q(x) = (x + 1)(10x^2 + 29x + 10)$. Тогава $Q(x) = (x + 1)(2x + 5)(5x + 2)$.

в) Имаме $f(x) = \frac{(2x + 5)(x - 1)(x + 1)}{(x + 1)(2x + 5)(5x + 2)}$, чието дефиниционно множество е $x \in \mathbb{R} \setminus \left\{-1; -\frac{2}{5}; -\frac{5}{2}\right\}$.

Получаваме $f(x) = \frac{x - 1}{5x + 2}$, за производната имаме

$$f'(x) = \frac{(x - 1)'(5x + 2) - (x - 1)(5x + 2)'}{(5x + 2)^2} \Leftrightarrow f'(x) = \frac{7}{(5x + 2)^2}.$$

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

а) За получаване на неравенствата	2 точки
За получаване на коефициентите	2 точки
б) За довършване разлагането на $P(x)$	2 точки
За извода, че -1 е нула на $Q(x)$, получаване на	5 точки
$Q(x) = (x + 1)(10x^2 + 29x + 10)$ и довършване разлагането на $Q(x)$	5 точки
в) За ДМ и получаване на $f(x) = \frac{x - 1}{5x + 2}$	1 точка
За правилно получаване на производната	3 точки

18. Решение на задачата:

а) Четириъгълникът $MPCQ$ е правоъгълник.
Означаваме $QC = MP = y$.

$$V = Bh = \pi r^2 h = \pi x^2 y$$

$$PC = MQ = x, \text{ следователно } BP = 3 - x$$

$$QC = MP = y, \text{ следователно } AQ = 4 - y$$

$$\triangle AMQ \sim \triangle MBP, \text{ следователно } \frac{AQ}{MP} = \frac{MQ}{BP}$$

$$\frac{4-y}{y} = \frac{x}{3-x} \Leftrightarrow xy = (4-y)(3-x) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow xy = 12 - 4x - 3y + xy \Leftrightarrow y = \frac{12-4x}{3}$$

$$MP = \frac{12-4x}{3} \quad V = \pi x^2 y = \pi x^2 \frac{12-4x}{3} = \frac{4\pi}{3} x^2 (3-x) \quad x \in [0; 3]$$

б) Означаваме $f(x) = \frac{4\pi}{3} x^2 (3-x)$.

За да намерим максималния обем, трябва да намерим най-голямата стойност на $f(x)$ при $x \in [0; 3]$.

$$f'(x) = \frac{4\pi}{3} \cdot 2x(3-x) + \frac{4\pi}{3} x^2(-1) \quad f'(x) = \frac{4\pi}{3} [2x(3-x) - x^2] = \frac{4\pi}{3} (6x - 3x^2)$$

$$f'(x) = 4\pi(2x - x^2) = 4\pi x(2-x)$$

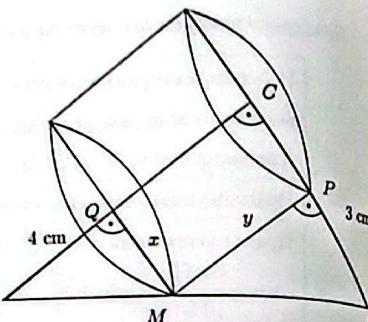
$f(x)$ има локален максимум при $x = 2$ и този локален максимум е най-голямата стойност на $f(x)$ при $x \in [0, 3]$.

Получава се, че $f_{max}(x) = f(2) = \frac{16\pi}{3}$.

Максималният обем на ротационното тяло е $\frac{16\pi}{3}$, който се достига при $x = 2$.

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

a) Полученото ротационно тяло е прав кръгов цилиндър	1 точка
За $\triangle AMQ \sim \triangle MBP$ и $\frac{AQ}{MP} = \frac{MQ}{BP}$	5 точки
За получаване на $V = \frac{4\pi}{3} x^2 (3-x)$	3 точки
6) Намиране на локален максимум при $x \in [0; 3]$ и максималния обем на ротационното тяло $\frac{16\pi}{3}$, който се достига при $x = 2$	6 точки

Изпитен вариант №23

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	В	Г	В	Б	Б	В	Г	Г	Б	Б	А	Г	А	В

16. Решение на задачата: I. начин:

Доказване на равенството по индукция.

За $n = 2$ твърдението е вярно.

Нека е вярно за някое $n \geq 2$. Ще го докажем за $n+1$. Последователно се преобразува:

$$\begin{aligned} & \left(1 - \frac{1}{2^2}\right) \left(1 - \frac{1}{3^2}\right) \dots \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) \left(1 - \frac{1}{(n+1)^2}\right) = \\ & = \frac{1}{2} \frac{n+1}{n} \left(1 - \frac{1}{(n+1)^2}\right) = \frac{1}{2} \frac{n+1}{n} \frac{n^2+2n}{(n+1)^2} = \\ & = \frac{1}{2} \frac{n+2}{n+1} = \frac{1}{2} \frac{(n+1)+1}{n+1}. \end{aligned}$$

Следователно твърдението е вярно и за $n+1$. С това индукционната стъпка е завършена.

Следователно твърдението е вярно за всяко $n \geq 2$.

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

База на индукцията	2 точки
Индукционна стъпка	12 точки
Краен извод	1 точка

II. начин:

$$\begin{aligned} & \left(1 - \frac{1}{2^2}\right) \left(1 - \frac{1}{3^2}\right) \dots \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) = \\ & = \left(1 - \frac{1}{2}\right) \left(1 + \frac{1}{2}\right) \left(1 - \frac{1}{3}\right) \left(1 + \frac{1}{3}\right) \dots \left(1 - \frac{1}{n}\right) \left(1 + \frac{1}{n}\right) = \\ & = \left(1 - \frac{1}{2}\right) \left(1 - \frac{1}{3}\right) \dots \left(1 - \frac{1}{n}\right) \cdot \left(1 + \frac{1}{2}\right) \left(1 + \frac{1}{3}\right) \dots \left(1 + \frac{1}{n}\right) = \\ & = \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \dots \cdot \frac{n-1}{n}\right) \cdot \left(\frac{3}{2} \cdot \frac{4}{3} \cdot \dots \cdot \frac{n+1}{n}\right) = \frac{1}{n} \cdot \frac{n+1}{2} \end{aligned}$$

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

Разлагане	2 точки
Прегрупиране и пълно съкращаване	12 точки
Краен извод	1 точка

18. Решение на задачата

а) Окъръжността има уравнение $(x - 1)^2 + (y - 2)^2 = R^2$. Триъгълник B е от окъръжността и създава с нея две координатни $(b - 1)^2 + (-1 - 2)^2 = R^2 \Leftrightarrow R = 5$.

$(x - 1)^2 + (y - 2)^2 = 25$. За получаване на координатите на пресечните точки се решава системата

$$\begin{cases} (x - 1)^2 + (y - 2)^2 = 25 \\ y = 3x + 4 \end{cases} \text{чрез заместване}$$

$$\begin{cases} (x - 1)^2 + (3x + 4 - 2)^2 = 25 \\ y = 3x + 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (x - 1)^2 + (3x + 2)^2 = 25 \\ y = 3x + 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + x - 2 = 0 \\ y = 3x + 4 \end{cases}$$

За решение се получават двете паралелни линии $(\exists y)$, съответно $(1; 7)$ и $(-2; -2)$.

Тъй като точка C лежи във вътрешността, координатите са съответно $C(1; 7)$ и $A(-2; -2)$.

б) I. начин:

$$\overrightarrow{CA}(x_A - x_C, y_A - y_C) \Rightarrow \overrightarrow{CA}(-3, 9)$$

$$\overrightarrow{CB}(x_B - x_C, y_B - y_C) \Rightarrow \overrightarrow{CB}(4, -8)$$

$$\overrightarrow{CA} \cdot \overrightarrow{CB} = x_C x_{CB} + y_C y_{CB} \Rightarrow \overrightarrow{CA} \cdot \overrightarrow{CB} = 60$$

$$|\overrightarrow{CA}| = \sqrt{x_{CA}^2 + y_{CA}^2} \Rightarrow |\overrightarrow{CA}| = 3\sqrt{10}$$

$$|\overrightarrow{CB}| = \sqrt{x_{CB}^2 + y_{CB}^2} \Rightarrow |\overrightarrow{CB}| = 4\sqrt{5}$$

$$\cos \measuredangle (\overrightarrow{CA}, \overrightarrow{CB}) = \frac{\overrightarrow{CA} \cdot \overrightarrow{CB}}{|\overrightarrow{CA}| |\overrightarrow{CB}|} \Rightarrow \cos \measuredangle (\overrightarrow{CA}, \overrightarrow{CB}) = \frac{60}{3\sqrt{10} \cdot 4\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \measuredangle (\overrightarrow{CA}, \overrightarrow{CB}) = 45^\circ.$$

II. начин:

$$AC = \sqrt{(x_A - x_C)^2 + (y_A - y_C)^2} \Rightarrow AC = 3\sqrt{10}$$

$$BC = \sqrt{(x_B - x_C)^2 + (y_B - y_C)^2} \Rightarrow BC = 4\sqrt{5}$$

$$BA = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2} \Rightarrow BA = 5\sqrt{2}$$

Начин II. I

От обратната теорема на Питагор се получава, че $\triangle AOB$ е правоъгълен, където точка O_1 е център на окъръжността.

От пръзката между вписан и централен ъгъл

$$\Rightarrow \measuredangle ACB = \frac{1}{2} \Rightarrow \measuredangle AOB = 45^\circ.$$

Начин II. 2

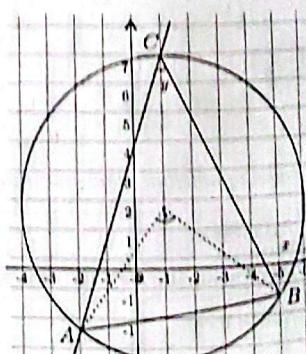
От косинусова теорема

$$\cos \measuredangle ACB = \frac{AC^2 + BC^2 - AB}{2AC \cdot BC}$$

$$\cos \measuredangle ACB = \frac{90 + 80 - 50}{2 \cdot 3\sqrt{10} \cdot 4\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \measuredangle ACB = 45^\circ$$

$$\overrightarrow{CA} \cdot \overrightarrow{CB} = |\overrightarrow{CA}| \cdot |\overrightarrow{CB}| \cos \measuredangle (\overrightarrow{CA}, \overrightarrow{CB}) =$$

$$= 3\sqrt{10} \cdot 4\sqrt{5} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \overrightarrow{CA} \cdot \overrightarrow{CB} = 60.$$

а) Определение на P

Съставяне и вярно решаване на подходяща система

Определяне на координатите на A и C

(вкл. уточняване на точките)

б) I начин:

Преминаване на скаларното произведение

Преминаване на косинус

Намиране на ъгъла

II начин:

Намиране на трите страни

Доказаване, че $\measuredangle AOB = 90^\circ$ или записване на косинусовия теорема

Намиране на ъгъла

Преминаване на скаларното произведение

18. Решение на задачата

Дефиниционното множество на функцията $f(x) = \frac{2x+3}{1-x}$ е $x \in (-\infty; 1) \cup (1; +\infty)$.

Функцията не е нито четна, нито нечетна ($f(-x) \neq \pm f(x)$), нито периодична.

Изследване на функцията към краищата на дефиниционната ѝ област:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2x+3}{1-x} = -\infty, \text{ следователно правата } x = 1 \text{ е вертикална асимптота при } x \rightarrow 1, x < 1;$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x+3}{1-x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x(2 + \frac{3}{x})}{x(\frac{1}{x} - 1)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\left(2 + \frac{3}{x}\right)}{\left(\frac{1}{x} - 1\right)} = -2, \text{ следователно правата } y = -2 \text{ е хоризонтална асимптота при } x \rightarrow \pm\infty;$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2x+3}{1-x} = +\infty, \text{ следователно правата } x = 1 \text{ е вертикална асимптота при } x \rightarrow 1, x > 1.$$

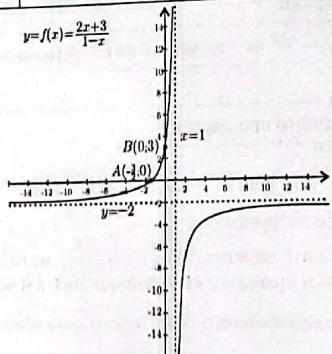
$$\text{Преминаване на производната } f'(x) = \frac{2(1-x) - (2x+3)(-1)}{(1-x)^2} = \frac{5}{(1-x)^2}.$$

Понеже $f'(x) = \frac{5}{(1-x)^2} > 0, x \neq 1$, то функцията $f(x) = \frac{2x+3}{1-x}$ е растяща във всеки интервал, в който е дефинирана.

$$\text{Преминаване на втората производна на } f(x): f''(x) = \left(\frac{5}{(1-x)^2}\right)' = \frac{5 \cdot (-2) \cdot (-1)}{(1-x)^3} = \frac{10}{(1-x)^3}$$

Понеже $f''(x) = \frac{10}{(1-x)^3} > 0, x < 1$ и $f''(x) = \frac{10}{(1-x)^3} < 0, x > 1$, то функцията $f(x)$ е изпъкнала за $x < 1$ и вдлъбната за $x > 1$.
Намиране на пресечните точки с координатните оси. Оста Ox има уравнение $y = 0$, следователно пресечната точка на $y = f(x) = \frac{2x+3}{1-x}$ и Ox има координати $(-\frac{3}{2}; 0)$.
Оста Oy има уравнение $x = 0$, следователно пресечната точка на $y = f(x) = \frac{2x+3}{1-x}$ и Oy има координати $(0; 3)$.

x	$-\infty$	1	$+\infty$
f	-2 $\rightarrow +\infty$	$-\infty \rightarrow -2$	расте, изпъкнала расте, вдлъбната
f'	+++	+++	
f''	+++	--	

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съответстващи решението:

За намиране на ДМ $x \in (-\infty, 1) \cup (1, \infty)$	2 точки
За изследване на функцията в краищата на интервалите на ДМ и определяне на асимптотите	6 точки
За определяне на интервалите на растене и намаляване	2 точки
За намиране на втората производна и определяне на изпъкналост и вдлъбнатост	2 точки
За систематизиране на информацията и построяване на графиката	3 точки

Изпитен вариант №24

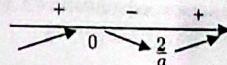
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	Г	Б	А	Б	В	А	В	В	Б	Г	Б	Б	А	В

16. Решение на задачата:

a) $y = ax^3 - 3x^2 + 3a^2 \quad y' = 3ax^2 - 6x = 3x(ax - 2)$

Производната има корени $x_1 = 0$ и $x_2 = \frac{2}{a}$

При $a > 0$ имаме:

$y_{max} = y(0) = 3a^2$

$y_{min} = y\left(\frac{2}{a}\right) = a \cdot \frac{8}{a^3} - 3 \cdot \frac{4}{a^2} + 3a^2 = \frac{8}{a^2} - \frac{12}{a^2} + 3a^2 = -\frac{4}{a^2} + 3a^2$

б) $y_{min} + y_{max} = 2 \Rightarrow 3a^2 - \frac{4}{a^2} + 3a^2 = 2$

$6a^2 - 2 - \frac{4}{a^2} = 0 \Rightarrow a^2 > 0$

$6a^4 - 2a^2 - 4 = 0 \Leftrightarrow 3a^4 - a^2 - 2 = 0$

Полагаме $a^2 = b > 0$

Уравнението $3b^2 - b - 2 = 0$ има корени $b_1 = -\frac{2}{3} < 0$ не е решение и $b_2 = 1$.

Тогава $a^2 = b = 1 \Rightarrow a = \pm 1, a > 0$.

Отговор: $a = 1$.

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съответстващи решението:

a) Намиране на производната; разлагане и пулиране при $a > 0$	3 точки
Нанасяне на числовата ос; определяне на знаците; локалните екстремуми и интервалите на растене и намаляване	3 точки
Пресмятане на локалните екстремуми	2 точки
6) Съставяне и решаване на зададеното уравнение. Определяне на ДС	5 точки
Отхвърляне на грешните и определяне на отговора $a = 1$.	2 точки

17. Решение на задачата:

a) АМ – медиана, следователно т. М с среда на страната BC. Намиране координатите на $M\left(\frac{6+10}{2}; \frac{-3-2}{2}\right)$, т.e. $M\left(8; -\frac{5}{2}\right)$.

Намиране уравнението на правата AM през две точки:
 $\frac{x-1}{8-1} = \frac{y-1}{-\frac{5}{2}-1} \Leftrightarrow \frac{x-1}{7} = \frac{y-1}{-\frac{7}{2}} \Leftrightarrow -\frac{7}{2}x + \frac{7}{2} = 7y - 7 \Leftrightarrow$
 $-7x + 7 = 14y - 14 \Leftrightarrow -7x - 14y + 21 = 0 \Leftrightarrow x + 2y - 3 = 0.$

Така се получава $AM: x + 2y - 3 = 0$.

б) Намиране декартовото уравнение на правата, на която лежи страната BC :

$$\frac{x-6}{10-6} = \frac{y+3}{-2+3} \Leftrightarrow \frac{x-6}{4} = \frac{y+3}{1} \Leftrightarrow x-6 = 4y+12 \Leftrightarrow x-4y-18=0 \Leftrightarrow$$
 $\Leftrightarrow y = \frac{1}{4}x - \frac{9}{2}$

$AD \perp BC$ следователно $AD: y = -4x + b$.

Използване, че $A \in AD$, за да се намери кофициента b в декартовото уравнение, т.e.
 $1 = -4 \cdot 1 + b$, откъдето $b = 5$.

$AD: y = -4x + 5$

в) Намиране колинеарни вектори с правите AM и AD , например $\vec{a}(-2; 1)$ и $\vec{b}(-1; 4)$.

$\measuredangle(AM; AD) = \measuredangle(\vec{a}; \vec{b})$

Използване скаларното произведение:

$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cos \measuredangle(\vec{a}, \vec{b})$

$\cos \measuredangle MAD = \cos \measuredangle(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| \cdot |\vec{b}|}$

$\vec{a} \cdot \vec{b} = -2 \cdot (-1) + 1 \cdot 4 = 6$

$|\vec{a}| = \sqrt{(-2)^2 + 1^2} = \sqrt{5}$

$|\vec{b}| = \sqrt{(-1)^2 + 4^2} = \sqrt{17}$

$\cos \measuredangle MAD = \frac{2+4}{\sqrt{5} \cdot \sqrt{17}} = \frac{6}{\sqrt{85}} = \frac{6\sqrt{85}}{85}$

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

a) Намиране координатите на M и общото уравнение на правата AM	3 точки
б) Намиране декартовото уравнение на правата AD	4 точки
в) Намиране колинеарни вектори с правите AM и AD или техни нормални вектори	3 точки
Използване скаларното произведение $\vec{a} \cdot \vec{b} = \vec{a} \cdot \vec{b} \cos \measuredangle(\vec{a}, \vec{b})$ и намиране на $ \vec{a} $ и $ \vec{b} $	3 точки
Намиране на $\cos \measuredangle MAD$	2 точки

Забележка: За в) При вярно намиране чрез ъгловите кофициент на правите $\operatorname{tg} \measuredangle MAD$ и оттам на $\cos \measuredangle MAD$ – 8 точки.

18. Решение на задачата:

$2x^4 - 13x^3 + 24x^2 - 13x + 2 = 0 \mid : x^2 \neq 0$

$2x^2 - 13x + 24 - \frac{13}{x} + \frac{2}{x^2} = 0$

$2\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) - 13\left(x + \frac{1}{x}\right) + 24 = 0$

$\text{Подлагане: } x + \frac{1}{x} = z \text{ и изразяване: } x^2 + \frac{1}{x^2} = z^2 - 2$

$\text{Получаване: } 2(z^2 - 2) - 13z + 24 = 0$

$2z^2 - 13z + 20 = 0 \quad D = 169 - 4 \cdot 40 = 9$

$z_{1,2} = \frac{13 \pm 3}{2}; z_1 = 4; z_2 = \frac{5}{2}$

След заместване:

$x + \frac{1}{x} = 4 \text{ при } x \neq 0 \Rightarrow x^2 - 4x + 1 = 0$

$D = 16 - 4 = 12 \quad x_{1,2} = \frac{4 \pm 2\sqrt{3}}{2} = 2 \pm \sqrt{3}$

$x + \frac{1}{x} = \frac{5}{2} \text{ при } x \neq 0 \Rightarrow 2x^2 - 5x + 2 = 0$

$D = 25 - 16 = 9 \quad x_{3,4} = \frac{5 \pm 3}{4} = 2 \text{ и } \frac{1}{2}$

За неравенството $x^2 - 6x + 5 \leq 0$ имаме: $x_{1,2} = 1$ и 5

Решението му е между корените $\Rightarrow x \in [1; 5]$

От $x_1 = 2 - \sqrt{3} < 1$; $x_2 = 2 + \sqrt{3} \in [1; 5]$

$x_3 = \frac{1}{2} < 1 \text{ и } x_4 = 2 \in [1; 5]$

Отговор: $x = 2 + \sqrt{3}$ и $x = 2$.

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

Определяне, че уравнението е реципрочно ($x \neq 0$), деление на $x^2 \neq 0$, групиране по кофициенти	2 точки
Полагане на $x + \frac{1}{x} = z$; определяне на $x^2 + \frac{1}{x^2} = z^2 - 2$; заместване	3 точки
Решаване на уравнението $2z^2 - 13z + 20 = 0$ и определяне на $z_1 = 4; z_2 = \frac{5}{2}$	2 точки
Заместване и решаване на уравненията $x + \frac{1}{x} = 4$ и $x + \frac{1}{x} = \frac{5}{2}$	4 точки
Определяне на $x_{1,2} = 2 \pm \sqrt{3}; x_{3,4} = 2 \text{ и } \frac{1}{2}$	2 точки
Решаване на неравенството $x^2 - 6x + 5 \leq 0 \Rightarrow x \in [1; 5]$	3 точки
Определяне на корените, които са решения на неравенството	1 точка
Определяне на решенията на задачата $x = 2 + \sqrt{3}; x = 2 \in [1; 5]$	1 точка

Забележка: Решенията на уравнението могат да се определят и по схемата на Хорнер.